

Veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 22
maandag 3 maart

jaargang 23 - 1996-1997

afgite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

ITHAKA EXCITÉ - VAARTKOM 6 MAART (extra katern p 5-8; p 12)

Kommissie wil cannabis toelaten

“De hulpverlening gedooft feitelijk elk druggebruik”

Uorige week kwam de parlementaire commissie drugs met een voorlopig rapport op de propen. Een van de belangrijke conclusies was dat het Belgische drugbeleid niet gekoördineerd verloopt en sterk afhankelijk is van het persoonlijk engagement van de beleidsverantwoordelijke. Verder heeft de staatsvorming geleid tot een versnipperde en veelal ontoereikende aanpak van het drugprobleem. De commissie stelde dat er een 'beleidsafstemming' moest komen en men 'enkele duidelijke politieke keuzes moet maken'. De meest in het oog springende 'politieke keuze' is waarschijnlijk het feit dat de commissieleden voorstellen om cannabisbeleid tot een bepaalde grens — vijf gram — niet meer te vervolgen. We legden ons oor te luister bij Bert Joosen, een criminoloog die het Mobiel Ambulant Team drughulpverlening (MAT) koördineert.

"Dat is een laagdrempelig ambulant centrum voor druggebruikers, met medewerkers in de verschillende steden in het gerechtelijk arrondissement Leuven. Het MAT is een dienst van de stad en wordt van daaruit gedetacheerd naar Justitiele Welzijnswerk Leuven (JWL). Het laagdrempelig aanbod houdt ondermeer in dat we naar de gasten zelf toestaan. Dat doen we ondermeer door het organiseren van activiteiten voor risikogroepen zoals kansarme jongeren. Op die manier moeten zij niet altijd zelf naar de hulpverlening stappen."

Ook mensen die omwille van hun drugprobleem of -gebruik met justitie in aanraking komen kunnen op verschillende systemen beroep doen om een andere straf te krijgen dan de traditionele geldboete of opsluiting. Er is bijvoorbeeld het systeem van de vrijheid onder voorwaarde. Zo kan justitie iemand die in voorlopige hechtenis zit — of dit wil vermijden — in vrijheid stellen, mits de betrokkene instemt met het naleven van enkele voorwaarden. Deze voorwaarden kunnen ondermeer bestaan uit het volgen van een opleiding, het ver-

goeden van het slachtoffer en een begeleiding voor het drugprobleem. "Het cliënteel van het MAT bestaat ongeveer voor de helft uit mensen die met justitie in aanraking zijn gekomen. Een-deel van deze mensen werd ook doorverwezen door justitie, bijvoorbeeld in het kader van de vrijheid onder voorwaarden (VOV)."

"De mensen die vrij zijn onder bepaalde voorwaarden of een strafbemiddeling aanvaarden, sluiten eigenlijk een 'deal' met het parket, door bijvoorbeeld te beloven dat ze iets willen doen aan hun drugprobleem. Wij kijken dan of dat nodig is, of ze gemotiveerd zijn, en dan zien we wat we samen met hen kunnen doen. Die 'verplichte' samenwerking met justitie leidt niet echt tot veel problemen. Wij geven een aanbod van hulpverlening, we proberen hen te motiveren. We delen aan justitie niets mee over de inhoud van onze gesprekken, enkel of de cliënten al dan niet aanwezig zijn. Maar we gaan natuurlijk niet voor hen liegen, we zeggen niet dat ze zijn langsgeweest als dat niet het geval is. Als we daaraan meedoen, dan zouden we onze hele hulpverlening uithollen."

Bert Joosen vindt dat justitie nog een belangrijke functie kan hebben als stok achter de deur. Zo zijn er mensen met een drugprobleem die door justitie naar de hulpverlening toe gaan, een stap die ze anders niet gezet zouden hebben: "De doorverwijzingen van justitie zijn, op een paar uitzonderingen na, goede doorverwijzingen. Er is een heel kleine groep van mensen die door justitie doorverwezen wordt, zonder dat ze een drugprobleem hebben. Daar kan op hulpverleningsvlak niets aan gedaan worden."

Allooi

De drugcommissie heeft in haar voorlopig verslag ook voorgesteld dat het bezit van kleine hoeveelheden cannabis niet meer vervolgd zou moeten worden. Dit vooral omdat justitie overladen wordt met drugzaken en cannabis als illegale drug toch overwegend geïntegreerd gebruikt wordt. Het niet vervolgen van het bezit tot vijf gram zou dan leiden tot enige 'beleidsafstemming' met Nederland, waar sinds de

laatste drugnota ook de grens van vijf gram wordt gebruikt. Voor Joosen is dit meer een probleem van de politiek en de maatschappij, en niet zozeer voor de hulpverlening. "De hulpverlening moet mensen helpen die problemen hebben, of dat nu komt door een illegale of door een legale drug. De hulpverlening zelf gaat daar eigenlijk veel verder in. Wij gedogen feitelijk elk druggebruik. Wij proberen hier mensen te helpen die problemen hebben, en daarvan gebruikt een deel nog steeds."

Ondermeer in Nederland zijn er al jaren gezaghebbende mensen die pleiten voor het legaliseren van alle drugs. Om het probleem beheersbaar te maken moet volgens hen het drugprobleem gezien worden als een individueel gezondheidsprobleem, net zoals bijvoorbeeld bij mensen met een alcoholprobleem. Volgens Joosen is dat, fijn om over te filosoferen, maar is dat mede gezien de geschiedenis van deze middelen niet erg realistisch. Hijzelf heeft weliswaar ook ooit de stelling verkondigd om alle drugs vrij te laten. Maar hoe langer hij in de drugverlening werkt, hoe meer hij die stelling wenst af te zwakken: "Je kan nu eenmaal niet alle drugs over dezelfde kam scheren".

Gesel

Joosen blijkt wel een groot voorstander te zijn van de zogenaamde 'harm reduction'. Dit houdt in dat men ervoor kiest om de schade van het druggebruik te beperken, zowel op maatschappelijk als op individueel vlak. "Er zijn reeds belangrijke stappen ondernomen met betrekking tot spuitenruil en metadonverstrekking. Daar ben ik een voorstander van." Er ligt een voorstel ter tafel om de metadonverstrekking te regelen, maar het voorstel voor spuitenruil bleek op teveel juridische bezwaren te botsen. "Toch moeten we hier ook mee opletten. Het spuiten van heroïne brengt bijkomende problemen met zich mee, zoals het risico op aids en hepatitis c."

In het kader van de 'harm reduction' werd er pas in Nederland voorgesteld om aan een bepaalde groep verslaafden gratis heroïne te verstrekken, omdat ze al te lang verslaafd zijn om nog te ontwenen. Voor Joosen kan dit misschien een oplossing bie-

den voor een heel kleine groep mensen. "Omdat je deze mensen eigenlijk opgeeft, en dat mag je natuurlijk pas in allerlaatste instantie doen. Maar om deze groep controleerbaar te houden en hen te doen afzien van verwervingskriminaliteit (kriminaliteit gepleegd om aan de drugs te komen, nvdr) kan dat positief zijn."

Ten slotte wijst Joosen ons erop dat het drugprobleem wel groter wordt, maar dat het "de gesel van de tijd" zou zijn, wil hij niet gezegd hebben. Verhoudingsgewijs maakt druggeleerde criminaliteit nog altijd niet zo een grote groep van de gepleegde criminaliteit uit. "Wel zijn er steeds meer jongeren die op een harde manier softdrugs gebruiken. Zij leven van joint tot joint. Verder neemt het heroïnegebruik ook weer verder toe. Maar op zich blijft dat relatief. Hoewel het groeit, denk ik niet dat het uit de hand loopt".

Raf Gerits

binnenin

Themahuizen

3

Uit welingeachte bron vernam Veto dat Opus Dei op stuifke wijze geïnfiltreerd is in de werkgroep themahuizen. Alleszins staat vast dat een merkwaardige man in wit habijt enige invloed wist uit te oefenen op de Sociale Raad, zodanig dat een projecthuis 'Spaanse Inkwisitie' werd opgestart. Kringraad van zijn kant stuurde een persbericht, waarin het standpunt van de Leuvense studenten wordt weergegeven, namelijk dat de wereld geschapen werd in 4879 voor Christus.

Fantastische film

4

Verder doet het gerucht de ronde, dat de prelatrische sekte enige banden heeft met de programmadirecteur van het 'Festival van de Fantastische Film'. Het vermoeden wordt alleszins niet tegengesproken door de affiche, met titels als 'The Vatican Chainsaw Massacre', 'The Fast Temptation of Christ', 'The Invasion of the Baby Snatchers', 'De ekstase van de Heilige Teresa van Avilla', 'Heavenrater II', 'Foltergeest' en 'From Vespers till Dawn'.

VRG-Ekonomika Proms

9

Onze Man in het Vaticaan wist ons vorige week te melden, dat de invloed van Opus Dei zelfs reikt tot op de VRG-Ekonomika Proms. Hij voegde daaraan toe, dat de papale pilaarhijters zelfs verantwoordelijk kunnen gesteld worden voor het hervallen van Tom Barman in een oude rugkwaal — "Confess! Bring the rack!" — waardoor een merkwaardige oude man in wit habijt het retrein van 'Rosses' voor zijn rekening moest nemen: "Iq zeg dankoe voor dee bloemen, voor dee bloemen!"

GROEP

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groep.be

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Student Aid

Het matige sukses van Student Aid heeft veel te maken met het feit dat 95% van de huidige studenten 'vakidioten' zijn die alleen maar aan hun toekomstige carrière denken en in hun weinige vrije tijd alleen

maar aan fuiven denken. Toch zien echter ook meer en meer mensen dat ondanks alle ontwikkelingshulp de miserie van jaar tot jaar groter wordt in het zuiden. De armoede in het zuiden heeft veel te maken met een ongelijkheid op wereldvlak. Volgens het laatste VN-rapport over ontwikkeling is het fortuin van de 358 rijkste multimiljar-

dairs even groot als het totale inkomen van de 45% armsten ter wereld. De uitspraak van Marx dat het kapitalisme aan de ene pool een enorme opstapeling van rijkdom is en aan de andere pool een steeds toenemende armoede betekent, is meer dan ooit waar.

Dikwijls worden zaken die de miserie inderdaad nog kunnen vergroten, zoals oorlog, natuurrampen en sterke bevolkingsgroei aangehaald als de echte oorzaken, wat volledig onjuist is. Zo kan er bijvoorbeeld genoeg voedsel voor iedereen geproduceerd worden. Dikwijls wordt er zelfs voedsel vernietigd als de prijzen niet hoog genoeg liggen. Teveel kinderen? Groot-Britannië en Duitsland kenden tussen 1870 en 1910 een bevolkingsgroei van 58% en konden zich probleemloos ontwikkelen, terwijl Indië, met een bevolkingsgroei van slechts 19% in in dezelfde periode onderontwikkeld bleef. Gabon kent maar een bevolkingsgroei van 0,5% per jaar en is toch zeer arm. De enorme rijkdom van veel corrupte derde-wereldleiders is maar een fractie van de rijkdom die jaarlijks van zuid naar noord gaat.

Veel gewapende conflicten vinden hun oorsprong in het feit dat de Afrikaanse grenzen willekeurig in westerse hoofdsteden getrokken werden. Zo werden volkstammen dooreengescheurd en traditioneel vijandige volkstammen gedwongen om binnen dezelfde grenzen te leven. De enorme kloof tussen zuid en noord steekt vooral van de laatste twee eeuwen. Veel streken in het zuiden waren vroeger economisch en cultureel gezien ver ontwikkeld. Zo was de nijverheid in India 300 jaar geleden verder

MAAND VAN HET VERTAALDE KLASSIEKE BOEK

DISPUTATIO tussen prof. De Grauwe (K.U. Leuven) en prof. Van Gerwen (UFSIA) rond de stelling 'Het kapitalisme is de hoogste vorm van ethiek'. Om hun standpunt kracht bij te zetten zullen deze actoren beroep doen op getuigen, waarna het verdict geveld wordt door drie rechters (prof. Luc Bouckaert, prof. Ludo Abicht en dhr. Fa Quix). Dit spektakel gaat door op 4 maart in de Grote Aula om 20 u.

Informatie en reservatie: ACCO 016/29.11.00
Inkom: 250/200 ACCO-leden

WILLY SPILLEBEEN en **HERMAN VERBEECK** voeren een gesprek rond 'Het bordeel van Troje'.

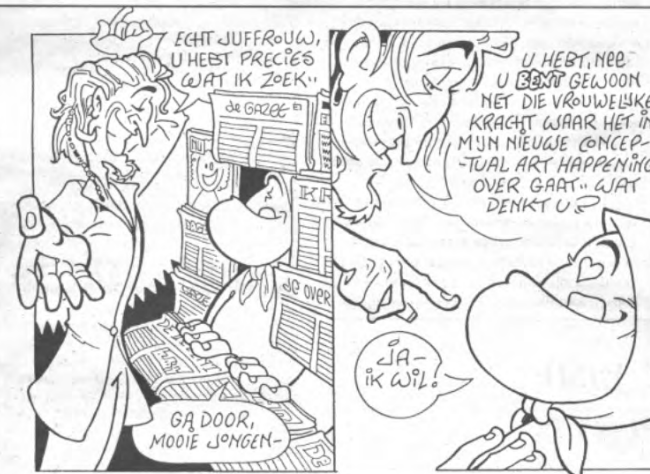
Thersites, de lelijkste onder de Griekse soldaten, leidt Trojanen en Grieken rond in de verwoeste gewesten. Hij richt standbeelden op voor Griekse en Trojaanse helden en lijkt hen aanvankelijk te idealiseren. Geleidelijk aan onmaskert hij echter hun karakter, hun gedragingen en vooral hun machtsongor.

Herman Verbeeck zal fragmenten van deze monoloog spelen, die in roulatie gaat in het najaar. Het boek verschijnt in de zomer. Een voorproefje krijgt u op 6 maart in auditorium prof. Gaston Eyskens (Dekenstraat) om 20 u.
Informatie en reservatie: ACCO 016/29.11.00
Inkom: 200/150 ACCO-leden

(advertentie)

DE GAZETMADAM

Arbeid maakt vrij

Wegens omstandigheden heeft de huidige hoofdredacteur van Veto, het blad van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), besloten haar ontslag in te dienen. Kandidaten die deze functie voor de rest van dit academiejaar willen vervullen, kunnen zich deze week aanmelden op Veto. Deze functie bestaat erin de inhoudelijke en praktische werking van het blad te verzorgen. De hoofdredacteur zal verkozen worden op de eerstvolgende Openbare Algemene Vergadering, op vrijdag 7 maart 1997.

berichten

Sumo heeft u ook nodig

Sumo is een programma op Radio Scorpio over theater en dans. Elke week gaat het dieper in op de aktualiteit met gesprekken, interviews, recensies enzovoeder. Sumo zoekt mensen die gepassioneerd zijn door theater en dans en graag hun stem laten horen. Kennis van radiotechniek is niet vereist. Bel 23.39.91 (vragen naar Carl of eventueel eigen nummer achterlaten). Sumo, elke woensdag 21.00 - 22.00 u en zondag 15.00 - 16.00 u, Scorpio 106 FM.

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 23
Nummer 16
20 januari 1997

Ver. uitg.: Ann Bries
Interim hoofdredactie: Benny Debruyne
Redaktiesekretaris: Ann Bries

Redactie: Dirk Bernard, Annetie Deckx, Bart Eeckhout, Martijn Graumans

Doka: Dirk Bernard, Peter Creemers, Joost Helsen, Rob Stevèns

Medewerkers: Jens Aerts, Lien Bielen, Michiel Bruynzeels, John Dams, Peter Dhondt, Raf Gerits, Stefan Huber, Evert Kets, Sofie Overstijns, Wim Van der Meersch

Layout en vormgeving: Ann Bries, Benny Debruyne, Bart Eeckhout, Dietger Geeraert, Joris Janssens, Goedele Leyssens, Dtp: Filip Dekeukeleere, Steven Schoorens, Michaël Simonis, Hans Vandenaebale

Spelling: Martijn Graumans
Cartoon: Steven De Rie

Eindredactie: Martijn Graumans en Rut Reynaerts

Internet-Veto: <http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto>
e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Opplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdag namiddag om 16.00 u
Evaluatiecommissievergadering
woensdag 26 maart 17.00 u

Mijn huis is waar mijn thema staat

Op de Raad voor Studenten-voorzieningen (RvS) van januari werd eindelijk het 'definitieve' startschot gegeven voor de themahuizen. In het centrum van Leuven werd na lang wikken en wegen de residentie Sint-Katherina goedgekeurd als startplaats voor het project. Hier zullen vanaf volgend jaar drie plato's ter beschikking staan. Heverlee dient het voorlopig met één enkele gang te stellen, en dit in Blok 5 op Cité.

Het idee van de projekthuizen komt overigens uit Louvain-la-Neuve, waar men er al in 1972 mee startte om wat meer leven in de kampus te blazen. Het idee achter de Leuvense projekthuizen reikt iets verder. In de eerste plaats wil men een aantal gemeenschapshuizen aan de bestaande markt toevoegen. Met de huidige vier plato's als voorbeelden zouden in de nabije toekomst sponsors aangetrokken kunnen worden. De bedoeling is dat de sponsors — in ruil voor de uitwerking van een thema in een door hen bepaald domein — een huis of een deel ervan ter beschikking stellen. De invloed van de sponsoring mag echter niet verder gaan dan de keuze voor een bepaald domein. De concrete uitwerking blijft zeker bij de themagroep. Daarnaast worden ook het 'gezinsbenaderende academisch samenwonen' en het werken rond een gemeenschappelijk 'Leitmotiv' benadrukt. Op deze manier wil men studenten samenbrengen rond een voor RvS interessant project in de sfeer van democratisering, milieu, solidariteit, cultuur, sport, integratie of andere gemeenschapsvormende thema's.

Meisjescentrum

Ondanks al deze goede bedoelingen deden er zich bij de keuze van een startplaats nogal wat problemen voor. De ideale start zou een themahuis in Parkstraat 29 geweest zijn. Maar de aanwezige kotbevolking bestond uit een omkaderingsgroep van een gehandicapte student en buitenlandse studenten: twee beschermde groepen die men niet zomaar onder een ander dak kon onderbrengen. Sociale Raad (Sora) besliste dan ook om op zoek te gaan naar een andere lokatie. En dan kwam het meisjescentrum ter sprake. Ook hier was de vestiging van een themahuis niet evident. Het meisjescentrum is namelijk één van de enige gebouwen waar uitsluitend meisjes gehuisvest zijn. Hier een aantal kamers als thema-

huis inrichten zou een bijkomende drempel betekenen voor bepaalde binnen- en buitenlandse studenten met een andere cultuur en/of geloofsovertuiging. Sociale Raad stelde om dit op te lossen tenslotte nog een bijgebouw van het meisjescentrum voor maar dat kon ook niet doorgaan omdat het al afgestemd is op een gehandicapte student en de omkaderingsgroep ervan.

Na lang wikken en wegen werd uiteindelijk toch een oplossing voor de patstelling gevonden. Sint-Katherina kwam uit de bus, een kleine residentie aan de oevers van de Dijle en gelegen aan de rand van de binnenstad. Zonder al te veel kosten zouden hier gemakkelijk drie plato's ingericht kunnen worden. Maar ook hier waren de bewoners niet erg opgezet met het idee. Een aantal mensen moet van kamer veranderen of verhuizen. Er wordt werk van gemaakt

om deze mensen elders onder te brengen. Bovendien zal men van de gelegenheid gebruik maken om het hele gebouw een grondige opknappbeurt te geven. Door in de gangen die niet als themahuis gebruikt worden telkens een keuken ter beschikking te stellen gaat ook het comfort voor de overige bewoners en de kwaliteit van het gebouw er op vooruit.

Projectvoorstel

Omdat Heverlee bij de uitwerking van vele projecten vaak op het achterplan geschoven wordt, wenste men ook hier met een themahuis van start te gaan. Op die manier zou het gemeenschappelijk samenleven verdere uitbreiding vinden. Bovendien zijn de blokken van Cité in de studentenwijk Arenberg een goede

oplossing omdat er weinig tot geen verbouwingswerken nodig zijn om hier een themahuis operationeel te maken.

Mensen die geïnteresseerd zijn om vanaf volgend jaar in één van deze huizen rond een project te gaan werken, dienen tegen 1 april dit jaar op Sociale Raad of op de Huisvestingsdienst een bundeltje binnen te brengen met daarin een projectvoorstel en de namen van acht kandidaat-kotgenoten. Er moeten twee verantwoordelijken aangesteld worden die minstens tweedeclassistudent zijn in het jaar dat hun thema-project plaatsvindt en zich ertoe verbinden aan de KU Leuven te studeren gedurende de looptijd van de overeenkomst. Ze studeren ook best reeds twee jaar aan de KU Leuven. De verschillende voorstellen zullen op 14 april in een Evaluatie- en Toewijzingscommissie besproken worden. De vier meestbelovende thema's zullen een gang en de daarbij horende faciliteiten ter beschikking gesteld krijgen. Waag uw kans!

Wim Van der Meersch

Verdere informatie kan u steeds krijgen op de Huisvestingsdienst of op Sociale Raad, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven, 22 95 41.

Uitslagen Lisst

(foto Dirk Bernard)

Voetbal

- 1 Praha
- 2 Krakow
- 3 Apollon
- 4 Paris 8
- 5 Köln

Volleybal Mannen

- 1 Freiburg
- 2 LBK
- 3 Wina
- 4 Cluj-Napoca
- 5 Paris 8

Volleybal Vrouwen

- 1 Apollon
- 2 LBK
- 3 Budapest
- 4 Praha
- 5 Girona

Basketbal Mannen

- 1 Girona
- 2 Zalaegerszeg
- 3 Ekonomika
- 4 Sarria
- 5 Praha

Basketbal Vrouwen

- 1 Apollon
- 2 Lyon
- 3 Praha
- 4 VRG
- 5 Girona

De student in de Alma over drugs

“Tenslotte zijn alle druggebruikers begonnen met moedermelk”

Op de afgelopen weken zwaar nagedacht over het Belgische beleid inzake drugs. Een van de konklusies — degene die allicht voor de meeste maatschappelijke discussie zorgen — is dat het misschien geen slecht idee is het Nederlandse gedoogbeleid (gedeeltelijk) over te nemen. Uiteraard hebben ook studenten over deze beslissing hun mening. We schoven bij drie tafels in de Alma aan en lieten een paar studenten aan het woord.

An (pedagogie): «Het zou dus gaan om gedogen, niet om legaliseren? Ik heb zelf

nog nooit drugs gebruikt — ik weet niet eens hoe het eruitziet — maar het lijkt me wel een goed idee.»

Els (pedagogie): «Mij helemaal niet. Dan wordt het nog toegankelijker dan het al is. Je moet de mensen toch niet gaan aanzetten om drugs te gebruiken? Sommigen zullen dan ook veel makkelijker overstappen naar hard drugs.»

An: «Als soft drugs gedoogd gaan worden, kom je net minder makkelijker in aanraking met hardere dingen, omdat de verkoopcircuits dan gescheiden blijven. Er zou ook meer controle zijn. Ik denk trouwens dat de 'stepping stone'-theorie niet klopt.»

Kirsten (pedagogie): «Dat denk ik ook. Ik ben vorig jaar naar een debat geweest, en daar zei iemand dat alle druggebruikers ook

begonnen zijn met moedermelk. Dat lijkt me wel een goede vergelijking.»

Els: «Slaat nergens op.»

— Snuiven

Nigel (geneeskunde): «Ik rook wel zo nu en dan wat. Een soort gedoogbeleid lijkt me een goed idee, toch als het enkel om soft-drugs gaat. In Nederland is bewezen dat dat tamelijk goed werkt.»

Pieter-Jan (geneeskunde): «Akkoord. De meeste mensen die ik ken zouden nooit verder gaan dan softdrugs. Aan spuiten of snuiven zou ik zelf ook nooit beginnen. En ik denk niet dat ik meer zou gaan gebruiken als cannabis gedoogd werd. Nu kan je toch ook al vrij makkelijk krijgen

wat je wil.»

Nigel: «Softdrugs kan je natuurlijk ook misbruiken. Ik heb iemand gekend die hennepplanten in de tuin had staan, en heel de dag niets anders deed dan wiet roken. Maar dat komt niet vaak voor.»

Legaal

Philippe (pol & soc): «Nee, ik heb nog nooit cannabis gerookt en ik heb er ook weinig zin in. Ik wist niet dat ze echt van plan waren het te gaan gedogen. Er wordt wel al jaren over gediscussieerd, maar er is nog nooit iets van gekomen.»

«Ik weet niet zeker of ik er wel voor ben. Misschien is het niet zo slecht op zich, maar er zullen altijd mensen zijn die kicken op illegale dingen. Als softdrugs legaal wordt — of toch niet meer bestraft wordt — zullen die mensen misschien harddrugs gaan gebruiken. Op zich vind ik het niet zo schadelijk. Maar als het verbod op softdrugs de prijs is om minder verslaafden aan hard drugs te krijgen, moeten we dat maar doen.»

Martijn Graumans

Dracula in dromenland

an 7 tot 22 maart kan elke filmfietshelver in Brussel, tijdens de vijftiende editie van het Festival van de Fantastische Film, zijn hartje ophalen. Het festival heeft zich in de loop der jaren opgewerkt tot een gereputeerde happening, die ieder jaar meer dan 50.000 bezoekers naar Brussel haalt. Het wil vooral de promotie van de fantastische film — die vaak slechts in de schaduw blijft staan van het populairdere werk — bevorderen.

Om dit doel te bereiken probeert het festival elk jaar het beste te tonen dat zich op de fantastische filmmarkt bevindt. Zo kon men vorig jaar de film 'Twelve Monkeys' van Terry Gilliam bewonderen, met Bruce Willis in de hoofdrol als futuristische tijdreiziger. Dit jaar worden er 50 langspeelfilms vertoond waarvan 20 wereld- en 4 Europese première, en daarnaast nog 50 korte films. Meer dan mogelijkheden genoeg om eens een interessante prent te gaan ontdekken.

Maar niet alleen films worden er naar Brussel gehaald, ook de makers ervan worden uitgenodigd om hun nieuwste creaties aan het publiek voor te stellen. Zo kan men er Karen Black (Easy Rider, Five Easy Pieces), Lloyd Kaufman (Tromeo & Juliet),

David Lynch (Wild at Heart, Lost Highway) en vele anderen ontmoeten. Verder worden er heel wat randactiviteiten voorzien. Een daarvan is het 'Bal des Vampires', waarbij je je smoking beter kan thuis laten en je, verkleed als Lucifer, Beëlzebub, Vampirella, Dracula of een ander demonische kreaturet, kan onderdompelen in de wereld van de levende doden. Indien je niet geïnteresseerd bent in bals kan je ook terecht op een ongewone modeshow, de make-upwedstrijd of de 'Fardell International Body Painting Contest'. Mogelijkheden genoeg.

Yakuza

We hebben voor dit festival een aantal vrijkaarten gekregen, die we over vier films meen verdelen. De eerste is Underworld, een vinnige, gewelddadige en een — bij momenten — grappige prent van de Brit Roger Christian. Die vertelt het verhaal van Johnny Crown, die na zeven jaar gevangenis weer losgelaten wordt op de samenleving. Hij denkt echter maar aan één ding: wraak nemen op de mannen die zijn vader twee jaar geleden in coma sloegen. Johnny is echter niet van plan om er met de botte bijl door te gaan, maar wel zijn, in de gevangenis behaalde, diploma psychotherapie in praktijk te brengen. Nummer één op zijn hitlist is Frank Gavilan, die wel eens het brein achter de laffe aanslag zou kunnen

geweest zijn. John haalt zijn vriendschapsbanden met Frank weer aan terwijl hij hier en der intriges binnen de onderwereld zaait. Het duurt dan ook niet lang voordat de wantrouwige en paranoïde gangsters elkaar beginnen af te knallen.

Een film die al wat meer de richting van de science-fiction uitgaat is Epsilon, de nieuwste film van de in Nederland geboren Australische regisseur Rolf De Heer. Deze film beschrijft een onkonventionele liefdesgeschiedenis tussen een buitenaardse vrouw en een kampeerder. De Heer behandelt hierin de verschillende houdingen die ze hebben tegenover de planeet waarop ze rondlopen, in casu de aarde. Voor de één is het de ergste plek in het heelal, voor de ander zijn thuis. Deze prent is een echt technisch huzarenstukje door het uitgebreid gebruik van 'timelapse fotografie', waardoor je bijvoorbeeld een bloem kan zien verwelken in enkele seconden, en 'motion-control by computer', wat het mogelijk maakte om de film in één enkel ononderbroken shot op te nemen.

De derde in het rijtje is de psychologische thriller 'The Ugly'. Die toont de gespannen verhouding tussen een psychiater, Karen Schumaker, en de verwrongen ziel van een psychopaat. Om achter de waarheid te komen is Karen verplicht zich steeds meer te verdiepen in de gestoorde wereld van haar patiënt, maar hierdoor verliest ze zelf haar greep op de realiteit. 'The Ugly' is de eerste langspeelfilm van de Nieuw-Zeelandse regisseur Scott Reynolds. Reynolds maakt hier veelvuldig gebruik van de 'dreamweaving'-techniek, waardoor gedachten en dro-

men van de personages worden vermengd met de werkelijkheid.

Wat gewelddadiger is de laatste film 'Fudoh: The New Generations', een prent die past binnen de traditie van de typisch Japanse misdaadfilm. Hierin ontspoort de aardige, jonge en knappe tiener Riki Fudoh zich tot een nietsontziende moordenaar, die het wil opnemen tegen de Yakuza, de Japanse maffia. Riki stelt in het grootste geheim zijn bende samen, bestaande uit jongens en meisjes uit zijn eigen klas, en met een grote wreedheid begint hij de Yakuzabazen uit te roeien en hun terrein in te palmen. Deze film zit vol scherpe wendingen en onspakelijke gebeurtenissen — het is aangeraden om over een sterke maag te beschikken. Voor de liefhebbers van het genre dus.

Pieter Van Heck

Gratis griezelen

Het staat ook al in het artikel hierboven, maar goed nieuws mag best meer dan een keer gezegd worden: we hebben een stapeltje vrijkaarten voor vier films en een bal, allemaal in het kader van het Festival van de Fantastische Film. U kan telkens tien tickets krijgen voor de films 'Epsilon' (dinsdag 11 maart om 22.30 u), 'Underworld' (woensdag 12 maart om 18.30 u), 'Fudoh' (zaterdag 15 maart, 24.30 u), en 'The Ugly' (woensdag 19 maart, 22.30 u). Ook voor het veelbelovende 'Bal des Vampires' om zaterdag 8 maart hebben we tien toegangsbewijzen. Voor gepaste kledij en schmink — anders laten ze u er niet in — moet u zelf zorgen. Wie zin heeft in een fantastische filmavond mag zich vanaf dinsdagmiddag 14.00 u lieflijk of telefonisch melden op Veto.

(mg)

Nieuw toneelgezelschap speelt 'Wakitchaga'

Ietwat ontgoocheld door de strubbelingen vorig seizoen bij het Kato (Kampustoneel), besloot Elske Vrieze (tweede kan geneeskunde), Joost de Vos (tweede kan geneeskunde) en Ruth Daelemans (eerste lic logopedie) in september een eigen teatergroep in het leven te roepen. De toen nog embryonale groep kreeg de naam Thaleia mee, naar één van de negen muzen — meer bepaald diegene verantwoordelijke voor het blijspel. Dit seizoen zijn er dus twee teatergroepen voor en door studenten actief, niet met rivaliteit als drijfveer, eerder in een relatie van 'gezonde, artistieke concurrentie'. Na audities werden vier acteurs en een 'manusje-van-alles' uit een twintigtal belangstellenden geselecteerd en kon het eigenlijke werk beginnen. De KU Leuven verleende haar steun door onder meer een repetitieruimte ter beschikking te stellen. Verder werden een aantal sponsors aangesproken om de nodige kosten te dekken.

Het stuk 'Wakitchaga' van de Brugge-ling Frank Adam werd door regisseur Elske Vrieze naar voren geschoven en door de andere groepsleden als geschikt bevonden. Frank Adam heeft ooit nog Germaanse gestudeerd in Leuven en won met zijn novelle 'Waterman' in 1993 de Letterkundeprijs van de provincie West-Vlaanderen. Het stuk vertelt de lotgevallen van vijf jongelingen van een primitieve volkstem die, om bij de volwassenen te worden opgenomen, een initiëritie moeten ondergaan. Ze moeten een tijdje in afzondering en ascese doorbrengen wat natuurlijk de nodige problemen met zich meebrengt. De

verschillende karakters botsen minstens even vaak als dat ze elkaar vinden. Vooral de angst voor het onbekende werkt de spanningen in de hand. Het stuk zal uiteindelijk zijn klimax bereiken wanneer een ongewone 'outsider', in de vorm van een bewusteloos meisje, in de groep belandt. Moeten zij zich over haar ontfermen of moeten zij zich van deze onverwachte gast ontdoen?

Alhoewel het stuk zich afspeelt in een niet nader bepaalde woestijnachtige omgeving bij een al even onduidelijke stam, verkapt de Indiaansklinkende titel van het stuk waar Frank Adam zijn inspiratie haalde. Twee akoestische gitaren omkaderen het toneel met zelfgemaakte en geleende nummers, onder meer van The Cranberries, K's Choice en Heather Nova. Dit alles creëert een ietwat padvinderachtige Far Westsfeer die de onderliggende thema's religiositeit, dood en seksualiteit wat gemakkelijker verteerbaar maken. De meeste acteurs kunnen zich slechts op weinig toneelervaring beroepen, maar het enthousiasme waarmee het stuk werd voorbereid compenseert dit ruimschoots. Kortom, dit studententoneel is zeker een lovenswaardig initiatief en verdient een aanmoediging door enige publieke respons.

Evert Kets

Het Thaleia Toneel zal haar vuurdoop op de planken (of beter gezegd in de zandbak) ondergaan in het Meisjescentrum, Vital de Costerstraat 47, op 5, 6, 8 en 11 maart vanaf 20.00 u. 'Wakitchaga' duurt ongeveer twee uur en kost 150 frank voor niet-studenten en 100 frank voor alle anderen.

cultureel centrum
Leuven

Theater
GRASLAND
BOB DE MOOR

Freddy Van Durme is een grote fan van Elvis, vandaar zijn bijnaam 'den Elvis'. Op kerstavond vertelt Freddy zijn levensverhaal, een onthutsend, beklijvend en bijwijlen geestig relaas.

Een waardige opvolger voor het succesrijke 'Olivetti 82' van dezelfde tandem Verpale-De Moor.

Auteur: Eriek Verpale
Spel: Bob De Moor

Auditorium Minnepoort
Dinsdag 4 en woensdag 5 maart om 20:00 u
Toegangsprijs: 400/360 fr.
Reservatie: 016/222 113

ITHAKA EXCITÉ - VAARTKOM 6 MAART

Ithaka trekt naar de Vaartkom

Zevenentwintig keer kunst voor en door studenten

Woals de Ithaka-affiche al doet vermoeden, heeft Kultuurraad dit jaar iets te vieren. Ithaka, zijn grootste en jaarlijks terugkerend project, wordt immers voor de vijfde keer georganiseerd. Voor wie het nog niet wist: Ithaka wil zowel Leuvenaars als studenten konfronteren met hedendaagse beeldende kunst en dit onder de vorm van een parcours. De concrete invulling hiervan verschilt elk jaar — deze Ithaka kreeg de ronkende titel 'Ithaka excité' mee.

In tegenstelling tot dit jaar bleven de ambities van de eerste aflevering in 1993 nog vrij vaag. Kultuurraad — toen nog de Algemene Vergadering geheten — wilde een staalkaart geven van hedendaagse Belgische kunst. Vorig jaar vaarde Kultuurraad min of meer dezelfde koers. De titel 'Ithaka 366' verwees eenvoudigweg naar de dag van het gebeuren, een schrikkelidag. Net zoals een schrikkelidag een inhaalbeweging is om de kalender weer in evenwicht te brengen, wou Ithaka in Leuven een inhaalmaneuver bieden aan een jong en kritisch publiek dat voor het overige nauwelijks in contact kwam met hedendaagse kunst. De twee edities daartussen werden echter omlijnd door een thema of globaal concept. De getoonde projecten op Ithaka '94 vielen onder het thema 'Leuven bekennt kleur van klank' oftewel de konfrontatie tussen muziek en andere kunstvormen. Het concept van 'Ithaka murmuur' het jaar daarop verwees dan weer niet naar de kunstwerken zelf, maar wel naar het parcours: de bezoeker volgde een traject langs de oude stadsomwallingen. Voor deze feesteditie maakte de Ithakaploeg een cocktail van die verschillende invalshoeken, en slaagde ze er zelfs in om die mix een heel apart smaakje te geven.

Het aparte zit 'm in het parcours: Ithaka verhuist dit jaar van de binnenstad naar de rand van de stad, de Vaartkom. Ithaka excité neemt u mee naar een ex-bottelarij, een ex-brouwzaal, een ex-Silo, een ex-kade en een sociale woonwijk. Wat het parcours betreft, lag vorig jaar sterk de nadruk op de konfrontatie. Wie zich op de dag van Ithaka in de binnenstad begaf, moest wel op een kunstwerk botsen om vervolgens het parcours even of helemaal verder te volgen. Na vier jaar beschouwde de Ithaka het idee van een kunstparcours doorheen het centrum van Leuven met haar universitaire gebouwen echter als een uitgemolken koe. In plaats daarvan werd ervoor gekozen uit te wijken naar de rand van de stad.

Omgetoverd

Helemaal nieuw is die interesse voor het gebied buiten de ring niet. De stad Leuven zag de noden en mogelijkheden ervan al eerder in. De stationsbuurt zal worden opgeknapt, en het Philipscomplex aan de Geldenaaksevest krijgt een nieuwe bestemming. Beschouwen we de rand van Leuven als een driehoek met als hoekpunten de Philipsgebouwen, de stationsbuurt en de Vaartkom, dan zit er toch iets scheef. In tegenstelling tot de twee andere lokaties, wacht de Vaartkom nog steeds op een opwaardering. Op papier werd ze al omgetoverd tot een jachthaven inclusief hotel, maar verder kwam het niet. Op 6 maart zet Kultuurraad wel concrete stappen, en verandert ze de Vaartkom voor één dag in een groot cultureel centrum. Het onderliggende concept — 'de stad als netwerk' — sluit nauw aan bij de lokatie van de Vaartkom. Het werd aangebracht vanuit de richting burgerlijk ingenieur architect, waar het ste-

delijk en interstedelijk netwerk momenteel een hot topic is.

Ten eerste is een stad meer dan een verzameling straten en pleinen: ze bestaat uit verschillende lagen of netwerken. Voorbeelden van deze lagen zijn de verbindingen van riolen, telefoonlijnen en autosnelwegen. Samen vormen deze nog een groter netwerk door elkaar te kruisen. Net op die knooppunten wordt het netwerk het meest tastbaar. Daarnaast ontstaat een interstedelijk netwerk. Veel functionele sites, vroeger gelokaliseerd in het centrum, zijn verhuisd via de periferie naar omliggende gebieden. Zo dienen bijvoorbeeld shoppingcenters als schakels tussen steden, en wordt er nog groter en diffuser netwerk gecreëerd. De Vaartkom illustreert dit het mooist.

Autowegen, spoorwegen en waterwegen komen daar samen. Een sociale woonwijk werd neergeplant tussen de oude industriële gebouwen van Stella Artois. En gebouwen van het Ministerie van Financiën, de diskoteek Silo en het doanedepot staan er naast elkaar.

Grenzen

Echter geen kunstparcours zonder kunst. Op 6 maart worden er maar liefst zeventwintig projecten getoond op binnen- en buitenlokaties. Vorig jaar werd voor de eerste keer samengewerkt met studenten aan hogere kunstopleidingen in plaats van met gevestigde kunstenaars. Het leuke daaraan was dat dit in het verlengde

ligt van de organisatie van Ithaka en haar doelpubliek: kunst door en voor studenten. Kultuurraad vond dit opzet daarom voor herhaling vatbaar, maar verlegde haar grenzen. Naast studenten uit Antwerpen, Gent, Brussel en Luik dienden ook mensen van de Gerrit Rietveld Akademie in Amsterdam een project in. Hieruit werden dan zeventwintig uiteenlopende werken geselecteerd. Installaties, sculpturen, performances en schilderingen zullen verspreid staan over de Vaartkom, met als hoofdlokatie de vroegere bottelarij en brouwzaal van Interbrew. Over de projecten zelf leest u meer op de volgende pagina.

Sofie Overstijne

Ithaka Excité: de feiten

Het eendaagse kunstparcours 'Ithaka Excité' opent zijn deuren om en rond de Leuvense Vaartkom op donderdag 6 maart om één uur des namiddags. Algetrapt wordt er op de vierde verdieping van de oude Stella-bottelarij met een performance van de pas afgestudeerde jonge Nederlandse kunstenaar Sanne Van Rijn. Haar 'Polka' houdt het midden tussen een muziekvoorstelling, teater en performancekunst. Ze wil de vloeiende dansbeweging van een polka volledig dissekteren en fragmenteren tot een opeenvolging van losstaande bewegingen. Het contrast tussen de loodzware opgave om de meest onmogelijke poses een hele tijd aan te houden en het komische effect hiervan verhullen de performance haar ambigue karakter. Sanne Van Rijn is de dag tevoren ook al te zien op een Pré-Ithaka-avondvoorstelling 'Zo geef ik mijn kat een pilletje' in het kunstencentrum Stuc. Diezelfde middag, 5 maart dus, komt de bekende Vlaamse schilder Luc Tuymans in het kader van Uur Cultuur een lezing geven over eigen werk.

Na 'Polka' vervolgt de Ithakadag met een korte receptie en een geleid bezoek van het parcours. Ithaka Excité blijft doorlopend — en uiteraard gratis — open tot elf uur 's avonds. In de rand van Ithaka Excité stellen een vijftal studenten burgerlijk architectuur de plannen en maquettes voor

die zij maakten als oefening bij professor Smets voor de herinrichting van de Vaartkom. Ook de plannen van de prof zelf worden er tentoongesteld.

Een korte slotperformance van het pas opgerichte kunstenaarscollectief 'Nomad Foundation' sluit de vijfde editie van Ithaka af. Een gratis fuif in Depot 29 (ex-Silo) is de kers op de goed gevulde taart. Is je fiets gestolen, heb je je been gebroken in Val d'Isère of ben je gewoon te lui om een poot te verzetten dan kan je voor 20 frank

op de Grote Markt en aan het Sportkot de Ithaka VIP-bus op. Elk halfuur raast er een Ithakabus door het stadscentrum.

T-shirts, stickers, affiches, brochures, catalogi en een vriendelijke glimlach krijg je op het Ithaka-hoofdkwartier op de tweede verdieping van het Stuc, Van Evenstraat 2D (tel.:23.67.73). Op de dag zelf klopt het hart van Ithaka-Excité uiteraard aan de Vaartkom zelf. Op het centraal gelegen Doaneplein vind je dan een grote info-

(be)

Dit ziet u op Ithaka Excité

Een stad is een stad is een stad

Is er een rode draad loopt doorheen de projecten van Kultuurraad dit jaar, dan zal het wel 'de stad' zijn. Het wekt in dat opzicht misschien verwondering dat de Kurakkers zowel voor hun 'Art of Fate'-ekspo als voor Ithaka Excité de binnenstad hebben gelaten voor wat ze was, en de rand hebben opgezocht. Maar het is net de bedoeling om studenten te tonen dat Leuven meer is dan een kot, een stamkafé en een bakker om de hoek. Vijftientig kunstwerken moeten op Ithaka als aantrekkingspool dienen om die studenten het mysterie van de Vaartkom te laten ontdekken. Een voorproefje.

In tegenstelling tot vorig jaar heeft Ithaka dus weer een concept. 'De stad als netwerk' was bij de keuze van het parcours de leidraad. De Ithakaploeg was wat uitgekoken op het stadscentrum, dat van een betekenisvol parcours traject een beetje verworden was tot een aangenaam decor voor een kunstwandeling zonder meer. De oplossing kwam vanuit de hoek van de studenten architectuur die in de colleges stedenbouw van professor Smets — bekend van de herinrichting van de Leuvense stationsbuurt — geboeid raakten door het netwerkidee. In de (postmoderne) architectuurtheorie wordt een stad niet langer gezien als een min of meer gestructureerde opeenvolging van straten en pleinen met woningen er rond. Een stad is een netwerk waarin allerlei ver-
takkingen, lijnen en assen door elkaar lopen.

De Vaartkom vormt één van de meest interessante knooppunten op het Leuvense stadnetwerk. Het vreemde aan die wondere buurt is dat ondanks de drukke dagelijkse activiteit iedereen de Vaart lijkt vergeten te zijn. Deze buurt heeft 's nachts de ranzige gootgeur van een grootstad, maar heeft tegelijk de potentie om een soort Soho aan de Dijle te worden. Maar niemand lijkt het te beseffen. In die buurt slaat Ithaka Excité dus zijn tenten op voor één dag.

Een aantal kunstenaars legde de — inderdaad voor de hand liggende — link tussen het netwerkconcept en het Internet. De Luikse kunstenaar Christophe Lepot zag een verrassende gelijkenis tussen de wijze waarop het Internet is gestructureerd en de wijze waarop een bakker een brooddeeg kneedt. Vanop een afstand lijkt zo'n deeg een hechte, ondoorzichtige klomp zonder veel structuur, maar het proces dat eraan vooraf gaat is een heel nauwgezet mengen van ingrediënten. Het is precies dit 'Processus du boulanger' dat Lepot wil tonen op de vierde verdieping van de oude Stella-bottelarij. Lepot zal er een reuzenbrood kneden van een kleine honderd kilogram en errond een sirkel van bloem strooien, die de afstand moet aangeven tussen het net (of het brood) en het grote publiek dat er niet aan kan participeren. Ook bij Koen Boyden vinden we een kritiek terug op de informatiematschappij. Aan een brugje boven de Sluisstraat hangt hij negen in teer gedrenkte telefoons met de hoorn van de haak, een metafoor voor de 'Ill Communication' van vandaag.

Monumentaliteit

Stefaan Quix is de enige die zich aan een virtueel kunstwerk op het net heeft gewaagd. Hij installeerde een bewakingskamera op de gang van de tweede verdieping van het Stuc. De videobeelden daarvan zijn de hele week op het net te bekijken (<http://www.stuc.kuleuven.ac.be/shockcorridor>), met 'Shock Corridor' van David

Shea als soundtrack. Wie de moeite neemt om de site geregeld te bezoeken, zal in de op het eerste gezicht betekenisloze bewegingen op de gang (machts)structuren en machinaties ontdekken die de feitelijke kern van een 'bedrijf' blootleggen.

Quix valt net als studente Janneke Peers en architect Koen Stuyven een beetje buiten het eigenlijke deelnemersveld van Ithaka, dat voor het overige bestaat uit studenten uit de hogere jaren van hogere kunstopleidingen in België en Nederland. Peers en Stuyven behoren tot de kunstenaars die de monumentaliteit van de lokaties zelf willen benadrukken door slechts een kleine ingreep te realiseren. Peers hangt wolkachtige takkenstructuren op in de reusachtige tweede verdieping van de oude bottelarij van Interbrew.

Duivenvoeder

Haar werk vertoont enige gelijkenissen met Marleen Eyckerman's hangende sculpturen met grote 'Vingerafdrukken' erop in de oude brouwerij. De toeschouwer loopt onder het werk en voelt letterlijk de stempels van buitenstaanders op zich gedrukt worden. 'Espace Trouvé' van stedenbouwkundige Koen Stuyven vraagt evenzeer ak-

tieve participatie van het publiek. Stuyven vestigt met een klein podium op de dakverdieping de aandacht op een paviljoenachtig glazen torentje dat het fantastische uitzicht nog zou moeten versterken, maar dat nu net helemaal niet doet.

In dezelfde minimalistische lijn ligt het werk van Hilde Fauconnier (derde verdieping van de oude brouwerij). Silke Panknin (brouwzaal) en Griet Dobbels (vijfde verdieping oude bottelarij). Alledrie lieten zij zich verleiden door de melancholie van een grote, vervallen ruimte die vroeger het hart van een bedrijf vormde, maar nu zonder functie achtergebleven is. Dobbels maakt bustes van arbeiders in vet en duivenvoeder. De sculpturen zullen gedurende de Ithakadag stuk voor stuk weggevreten worden door de duiven, die eerder al de echte arbeiders uit de fabrieksruimte hebben gevred. Silke Panknin bekleeft de prestigieuze oude brouwzaal met een rode loper, als een strik voor een waardeloos geworden kado. Hilde Fauconnier zal een vervallen hoek in de brouwerij weer helemaal in zijn oude glorie herstellen. Deze kunstwerken zijn net als de organisatie in zijn geheel een dringende vraag aan overheid, eigenaars en studenten om nu eindelijk iets creatiefs met deze boeiende buurt aan te vangen.

Collin Hotermans aksentueert de architecturale kwaliteiten en mogelijkheden van de oude bottelarij door de traphal — met

een wand in glastegels — uit te lichten met een netwerk van gekleurde neonlampen.

Lichterschip

De bescheiden interventie van de andere La Cambre-kunstenaars, Sybille De Rycke en Christophe Terlinden zal wellicht heel wat meer in het oog springen. Zij zullen een lichterschip van om en bij de veertig meter dwars over de Vaart leggen. Deze op zich weinig esthetische ingreep lijkt de hele strakke vormgeving van de omgeving te doorbreken. Om en rond de Vaart is alles vastgelegd in horizontale en verticale lijnen; alles ligt er op zijn plaats. Behalve de boot die op bijna irriterende wijze nutteloos in de weg gaat liggen.

Bij Ithaka-kenners zullen een aantal namen bekend in de oren klinken. Voor deze eerste lustrumeditie van het kunstparcours werden een aantal kunstenaars, die geschitterd hadden bij een vorige gelegenheid, teruggevraagd. Fabian Luyten, wiens abstracte schilderijen te zien zijn op de tweede verdieping van de oude brouwerij, werkt verder in dezelfde seriële trend van de vorige editie. Ditmaal vond hij inspiratie in de structuur van een kamerplant. Kurt Wolfs blijft eveneens geboeid door de

plaatselijke buurtwerking. De schilder verbleef verscheidene weken bij de sociale woonwijk aan het Valkenplein. Hij sprak er langdurig met de bewoners en creëerde er samen met hen een majestueus kunstwerk dat de wat geïsoleerde buurt de trots en identiteit moet geven die ze nu mist, verdrongen onder de grijze Interbrew-torens. Ook Ludgard Catteeuw koos voor een lokatie op het Valkenplein. Haar 'Etablissements' — kleine, hoopvolle houten huisjes — zijn de funktioze spiegel waarin het functionalistische minimalisme van de sociale woningbouw wordt gereflecteerd.

Slechts één videoproject overleefde de selectie. Soetkin Eloy uit Gent richt met behulp van video en geluid een kamer in de bottelarij in als ocean. De toeschouwer wordt volledig opgeslopt in het kunstwerk, al blijft de ervaring dubbelzinnig. Het oneindige effect van het water contrasteert met de strikte begrenzing van de kamer. De Nederlandse Rietveld-akademiestudent Alex Ivanov (herinner u zijn weegschaalinstallatie in Alma 2 in het begin van het akademiejaar) werkt op meer ambachtelijke wijze met animatiefilm. Hij maakte een kort filmpje dat wordt afgespeeld op een projektor die wordt aangedreven met de energie van de stroming van het Dijlewater onder de Sluisstraat. Op de oude sporen op het Engels Plein installeerde Yves Maes een kunstwerk met beroest metaal en glas. Het lijkt een in zichzelf gekeerde, abstracte sculptuur, tot de aandachtige kijker een vage reflectie op zijn eigen beeld in herkent. Klaas Bullyneck beperkt zijn installatie tot een knal van een autocrash die op geregelde tijdstippen door de straten klinkt. Benieuwd of u toch niet even de straat zult oplopen om te zien of er geen echt ongeluk is gebeurd.

Ketchup

Het is meteen duidelijk dat niet alle projecten even zwaar op de hand zijn. Zo stuurt Bart Van Audenhove een klein botsautootje met een plant op de wereld in, terwijl zijn 'Machine Stupide' zijn bestaansreden vindt in het tellen van de minuten dat het eendaagse kunstparcours duurt. Kristel Peeters koos eveneens voor een verbinding van netwerk en mobiliteit. Ze bekleedt witte balken op wietjes met teksturen van zeevier. De balken lijken mobiele wegmarteringen, die in het steeds veranderende verkeersnetwerk overal kunnen opduiken. Koen De Decker creëerde een boomachtige structuur uit plastic. De boom — het netwerk van takken, zo u wil — wordt rechtgehouden met een krachtige ventilator die er warme lucht in blaast.

Een absolute blikvanger wordt echter de schilderkunstperformance van Dimitri Cools. Als een echte zondagschilder zal hij bij de Vaartkom plaatsnemen achter een schildersezel en kitscherige marines maken. Alsof dat nog niet genoeg is, schildert hij niet met olieverf maar met etenswaren en andere pasteuze stinkende goedjes: sjoko, tandpasta, ketchup, mayonaise, smeerolie... Naderhand zullen de werkjes verlost worden onder de aanwezingsdoor de al even prototypische 'kunstenaarsvrouw'. Zo wordt de kunsthandel, die ook op een publieksgericht evenement als Ithaka meespeelt, mooi in zijn hemd gezet.

Tot slot nog een gouden raad van tante Kaat. Probeer van Ithaka een dagje uit in de eigen stad te maken. Wandel rustig te voet van het centrum naar de Vaart en ontdek de vergeten kant van Leuven achter de Vismarkt. Blijf wat hangen aan de Vaartkom zodat je het parcours zowel overdag als 's avonds kunt lopen. Wedden dat (ook) u verliefd wordt op dit krankzinnig stukje grootstad binnen de kleinstad Leuven?

Bart Eeckhout

De grootste clichés over kunst: waar of niet waar?

“Kunst moet elitair zijn”

III *at is (hedendaagse) kunst en wat doen we ermee? Die vraag is u vast niet onbekend. In dit artikel snijden we het onderwerp nog maar eens aan. Dat doen we aan de hand van vijf clichématige uitspraken over kunst, waarover vier ‘kenners’ uit verschillende hoek hun mening geven. Marleen Eyckerman studeert tekstielkunsten in St.-Lucas Gent, Lut Pil is professor hedendaagse kunsten en estetica in de afdeling Kunstwetenschappen van de faculteit Letteren, Johan Verlinden studeert moderne geschiedenis hier in Leuven en Gert Verschraegen is assistent aan het departement sociologie.*

Kunst moet mooi zijn

Johan Verlinden: «Kunst mag mooi zijn, maar het moet in de eerste plaats aanzetten tot denken. Een boom kan ook mooi zijn, maar daarom is het nog geen kunst.»

Lut Pil: «Vanaf het realisme halfweg de negentiende eeuw heeft het dogmatische schoonheidsbeginsel plaats moeten maken voor een meer morele schoonheid. De hedendaagse kunst kan in de schoonheid van het lelijke verder gaan dan in de estiek van het mooie. Sinds de jaren zestig heeft de idee, het concept meer belang verworven dan de vormelijke uitwerking. Daarom kan je nog moeilijk over mooie kunst spreken.»

Gert Verschraegen: «Schoonheid is geen kenmerk van het kunstwerk als dusdanig. Het begrip ontstaat enkel in de relatie van de toeschouwer tot het werk. Schoonheid is ook te subiekief om er een algemene opvatting op te plakken. Bovendien heeft kunst inderdaad een reflexieve wending genomen. Daarom is het onmogelijk hier een antwoord op te geven. Het veronderstelt dat er over het mooi zijn nu nog vastliggende criteria bestaan en dat is al lang voorbijgestreeld.»

Marleen Eyckerman: «Wanneer ik een kunstwerk maak wil ik vooral een steer weergeven. Daarvoor beelden ik mij van ritmische en kompositonische elementen. Zo probeer ik een min of meer harmonisch geheel te creëren.»

Hedendaagse kunst valt niet te begrijpen

Eyckerman: «Een kunstwerk is een manier van uitdrukken. Je geeft een deel van jezelf weer. Natuurlijk zoek je ergens naar bevestiging maar wanneer je daar te zeer mee bezig bent verlies je de essentie van de zaak.»

Pil: «De hedendaagse kunst vraagt veel meer van de toeschouwer dan enkel en alleen het kijken. Je moet een inspanning leveren, erover nadenken. Ik vergelijk het vraag met een filosofische tekst, daar kan je ook niet zomaar wat van opsteken. Je moet er moeite voor doen, er een zekere kennis over hebben. Enkel wanneer dit gebeurt, kan je de betekenis voor jezelf gaan invullen.»

Verlinden: «Vroeger zorgden de kunstcritici altijd voor het verspreiden van die kennis. In de jaren zestig, bij het ontstaan van de conceptuele kunst, wil de kunstenaar zelf voor de nodige uitleg zorgen en het niet meer in de handen laten van de criticus. Hij gebruikt zijn kunst en het bijbehorend discours als koers. Guy van...»

kommunikatiemiddel om zijn opvattingen over een bepaald idee uit te drukken. Je kunt hier kritiek op uiten in de zin dat kunst teveel met tekens werkt, teveel met die communicatie bezig is en te weinig met haar eigen visuele eigenschappen. De nieuwe tendens zowel bij de kunstenaars als bij de critici wilt het pikurale aspect herwaarderen, maar dat is ver van evident.»

Verlinden: «Wanneer de boodschap van de kunstenaar al te nadrukkelijk aanwezig is in het kunstwerk dan heb ik er toch niets aan. De kracht van kunst ligt juist in het onrechtstreeks kunnen overbrengen van een boodschap. Het zou ideaal zijn indien kunst de symbiose tussen denken en voelen vormt.»

Verschraegen: «Kunst snappen is volgens mij helemaal niet gelijk te stellen met cognitief begrijpen. Kunst wilt iets uitdrukken dat op geen andere manier uitgedrukt kan worden. Het consumeren en het opwekken van standaardemoties zoals het ons constant wordt opgedrongen, dat moet kunst ondermijnen. Het is de verdienste van kunst dat het reacties uitlokt waartoe je anders nooit zou komen.»

Dat kan ik ook

Pil: «In de eerste plaats denk je dan aan het urinoir van Duchamp. Kunst houdt zich niet meer bezig met het ambachtelijke maar wel met het definiëren van zichzelf. De kunstenaar is degene die machinaal zijn hand leent aan het proces dat de kunst zelf op gang brengt. Hij kiest dan het moment uit waarop hij de machine wil laten stoppen. Je zou kunnen zeggen dat iedereen dit kan maar het komt er op aan om het te doen en er dan ook een boodschap en/of tactiele kwaliteiten aan te koppelen.»

Eyckerman: «Ik begrijp niet dat mensen dat kunnen zeggen. Het getuigt van gebrek aan gezond verstand. Een kunstwerk vergt een heel ontstaansproces, het ontstaat vanuit je eigen persoon. Vermits elk mens zoveel anders is, is het irreal te denken dat je hetzelfde kunt maken.»

Hedendaagse kunst is elitair

Verschraegen: «Zuiver sociologisch gezien is dat zeker juist. De numerieke participatie is zeer klein en wanneer je kijkt naar de klasse waartoe de participanten behoren, moet je vaststellen dat het meestal om universiteiten en leden van de hogere inkomenslaag gaat. De vraag is: wat doe je met deze konstatering?»

«Vooral vanuit neoliberaal oogpunt wordt de kunst sterk in vraag gesteld. Het betreft slechts een beperkte laag, waarom moet er dan zoveel geld en aandacht aan gespendeerd worden? Daartegenover kun je stellen — en hier sluit ik mij ook bij aan — dat kunst de diversiteit aan interpretaties van de maatschappij weergeeft. Kunst doet dit op haar eigen specifieke en onmisbaar manier. Kunst is niet elitair maar noodzakelijk.»

Eyckerman: «Volgens mij is kunst zeker en vast elitair. De culturele elite is daar spijtig genoeg niet altijd even juist mee bezig. Het draait soms teveel rond het trendy zijn van een bepaald kunstvorm of de hype rond een bepaald persoon. Het beste voorbeeld is de — voor mij althans — totaal overtroepen aandacht die Jan Hoet's 'Rode Poort' tentoonstelling heeft gekregen.»

Pil: «Kunst moet elitair zijn. We worden in deze massamedia-kommunikatiemaatschappij zoveel met eenvoudige beelden over-

(foto Christophe Haesevoets)

stijpt dat kunst haar plaats elders moet gaan zoeken. Indien kunst moeiteloos zou kunnen benaderd worden zou het ook geen relevante problemstellingen kunnen aanreiken. Je moet willen lezen, willen opgeleid worden. Daarom bereikt kunst het grote publiek niet. Wanneer het publiek de eerste stap naar openheid zal zetten gaat het ook mee zijn in de volgende.»

Kan kunst de wereld redden?

Eyckerman: «Ik pretender niet dat ik de wereld wil redden, laat staan dat ik het zou kunnen. Ik wil gewoon iets uitdrukken en

ik kan alleen maar hopen dat mensen er iets van opsteken.»

Pil: «Inderdaad, de meeste kunstenaars zijn veel bescheidener dan het huidige dominante discours. Het discours stelt dat de kunst de mensen terug in contact wil brengen met hun eigen lichamelijkeheid. Kunst moet als tegengewicht fungeren voor de virtuele utopie.»

Verlinden: «Redden is een groot woord. Kunst geeft wel een tijdsgeest weer, maar of het nu effectief de wereld kan redden? Dat zou ik niet durven beweren. Voor mij werkt kunst als een soort barometer van de maatschappij.»

John Dams

Luc Tuymans bespreekt Luc Tuymans

In het kader van het Uur Kultuur geeft op woensdag 5 maart om 13.00 u in de Stuczaal Luc Tuymans aan de hand van dia's uitleg bij zijn werk. Tuymans (1958 Antwerpen) is internationaal één van de meest gerenommeerde schilders van de laatste jaren. Zo werd recent nog een monografie aan hem gewijd in de prestigieuze reeks 'Contemporary Artists' van de Londense uitgeverij Phaidon, en was hij present op toonaangevende tentoonstellingen gaande van 'Dokumenta IX' in Kassel (1992) tot 'Face à l'Histoire', een grootse expositie over hedendaagse historiekunst die op dit moment aan de gang is in het Parijse Centre Pompidou.

Tipterend voor zijn herkenbare stijl zijn de kleine formaten, het bleke, monotone kleurgebruik en de op het eerste gezicht onschuldige, bijna poëtische onderwerpen. Meestal blijken deze evenwel een misleidende dekmantel voor de verwijzing naar erg geladen gebeurtenissen, zoals ondermeer kindermishandeling, ziekte, nationalisme, en één van zijn persoonlijke favorieten, de Holocaust. In zijn werk onderzoekt Tuymans de mogelijkheden die de schilderkunst en representatie vandaag de dag nog kunnen hebben. Het is dan ook niet verwonderlijk dat zijn naam stevast genoemd wordt in dit binnen de huidige beeldende kunsten zo belangrijke debat. Nu kunt u dus ook zelf de man in leven- de lijve ontmoeten. Breng alvast uw boterhammen mee en uw goed humeur.

(mb)

Uur Kultuur nodigt Luc Tuymans uit om over zichzelf te komen spreken op woensdag vijf maart in de Stuczaal. De lezing begint om één uur en duurt een uurje.

Ithaka gaat virtueel

Computer maakt nog net geen kunst

Wat gebeurt er als u in een gang loopt waar een kamera alles registreert en wereldwijd via het Internet uitzendt? Zal u proberen het oog van de lens te ontwijken of aan de rest van de virtuele wereld uw mooiste kant en coolste pose tonen? Met Shock Corridor, een multimediale installatie van Stefaan Quix, gaat Ithaka Excité ook virtueel. Gedurende de week voor Ithaka en op de dag zelf zal niets wat in de gang op de tweede verdieping van het Stuc gebeurt nog een geheim zijn. Quix zelf definieert zijn werk als 'surveillance art'. Of de term al dan niet bestaat doet er niet toe, wat telt is dat in Shock Corridor de nieuwe media optimaal worden aangewend.

De ontwikkeling van die nieuwe media ontkenet vandaag een ware revolutie in de kunstwereld. De aard van deze omwenteling is vergelijkbaar met het geleidelijk verdwijnen van het schilderij als realistische voorstelling sinds de uitvinding van de fotografie in de negentiende eeuw. Waar begin deze eeuw het venster op het schilderij gesloten werd, verliest kunst nu ook zijn objectkarakter. Beide evoluties zijn het resultaat van een technologische reuzensprong, respectievelijk de fotografie en de computer. Het lijkt alsof de mens zich als doel heeft gesteld zichzelf volledig te vervangen door protese-apparaten en androïden. Na het klonen van een schaap is hij goed op weg met zichzelf hetzelfde te doen.

Ook kunst ontkomt niet aan deze evolutie. Cyberart of computergestuurde kunst zorgt ervoor dat alle vorm van lichamelijke (en beperkte) verdwijnt. Achter je scherm of met een virtuele bril op de neus kan je jezelf bewegen in de oneindige cyberruimte. Maar het krampachtig vasthouden aan de traditionele kunsten zorgt voor een duidelijke breuk binnen het huidige debat. Sommigen schreeuwen moord en brand bij het zien van een door een computer gestuurd kunstwerk en voorspellen niets goeds voor de toekomst. Zij opperen voor een kunstvorm die tegenwoordig biedt voor een van zichzelf vervreemde mens. Massaproductie en -communicatie weerhouden hem volgens hen van een authentieke menselijke ervaring. Lichamelijke en sensibele zouden de essentie van kunstbeleving zijn.

Anderen zien zich niet door de verdwijning van het tastbare object bevrijd van hun lichamelijke beperktheid. Hierdoor zouden ze een grotere creatieve vrijheid bereiken. Of cyberart een zoveelste teken aan de wand is voor het einde van de kunst, is intellectueel voer voor kunsttheoretici. Wat men echter niet kan ontkennen, is dat het werken met deze nieuwe media in kunst pas recent begonnen is en in de toekomst heel wat tot nog toe ongekende perspectieven zal bieden.

Zowel kunstenaar als publiek worden verward met Internet. Voor de kunstenaar is het een goedkoop alternatief om zijn werk te exposeren en te verkopen zonder de rompslomp van het galerijwezen en de kunsthandel. In de vorm van een elektronische catalogus kan hij zijn creaties via het Internet de virtuele wereld in sturen. Hij hoeft dan ook niet meer onderdanig te gaan aankloppen bij diegenen die beslissen wat getoond mag worden. Als promotie-middel vervangt het de moeizame arbeid zichzelf aan te prijzen. De meerderheid van de art-sites op het Internet worden voornamelijk gebruikt voor dergelijke doeleinden (exposeren, promoten of verkopen van

'traditionele' kunstwerken), meer dan het creëren of het interactief beleven van een technologisch gemaakt, origineel kunstwerk. Van zodra echter een werk gedigitaliseerd wordt als elektronische informatie, vindt er reeds een vertaling plaats. Het blijft dus niet bij een louter ikonische representatie van het origineel, maar er ontstaat een ander oorspronkelijk werk.

Choreografie

Iedereen kent de CD-ROM's waarmee je een virtueel bezoek kan brengen aan de grote musea in de wereld en langs meesterwerken wordt geleid met de nodige woordjes uitleg. Naast deze passieve, 'easy chair' aanpak van gecomputeriseerde kunst bestaat echter ook de mogelijkheid om als kunstenaar of publiek op een geïntegreerde en interactieve manier bezig te zijn met de nieuwe media. De computer wordt 3D-penseel, pen en piano tegelijk. Dat het domein van de kunstenaar altijd al het scheppen van imaginaire en virtuele werelden is geweest, pleit voor een kunstvorm als cyberart. Hedendaagse kunstenaars beginnen zich het ruimere dynamische kader te realiseren dat de netwerken bieden. De recente telecommunicatieve ontwikkelingen hebben een interactief medium aangereikt waardoor een artistieke samenwerking gestimuleerd wordt. De toeschouwer daarentegen kan naast zijn contemplatief schouwen van een kunstwerk er ook (inter)actief mee omgaan. Door middel van links, associatieve verbindingslijnen, treedt hij in communicatie met het werk. Er is zelfs sprake van een nieuwe esthetische ervaring. De wijze waarop de virtuele structuur van een complex zich ontvouwt voor de toeschouwer zou een gevoel, een logica van een zekere esthetische kwaliteit kunnen communi-

ceren.

Cyberart doet zijn intrede in zowat alle disciplines van de hedendaagse kunst. Vele theatermakers richten zich op Internet en gaan op zoek naar mogelijke toepassingen in hun eigen werk. Hun fascinatie gaat vooral uit naar de interactieve eigenschappen die deze nieuwe media bieden. Zo wordt er vanuit de toneelwereld gestreefd naar een 'digitaal podium'. Men praat over een surftheater dat gekenmerkt wordt door interactiviteit, links, babbelboxen en informatie. 'Cybertheater' in Brussel en de 'Maatschappij voor Oude en Nieuwe Media' zijn zulke initiatieven die een forum voor multimediale podiumkunsten op het Internet brengen. In de dans en de choreografie oriënteert men zich meer op de invloed die de nieuwe technologie heeft op de verhouding van de mens tot zijn eigen lichaam en de ervaring van de ruimte. Ook software drinkt de opvoerende kunsten binnen. 'Life Forms' is bijvoorbeeld een computerprogramma waarmee choreografien gemaakt en vastgelegd kunnen worden. Een soort Michelin-mannetje reageert met grote anatomische correctheid op bewegingskommando's. Het aandeel van de mens in dergelijke composities wordt echter snel gereduceerd tot het bedienen van een toetsenbord. De reactie op het gebruik of misbruik van digitale media blijft dan ook niet uit.

Veertig

Film en muziek ontsnappen evenmin aan de opkomst van het virtuele medium. Zo heeft de filmregisseur David Blair zijn experimentele film 'Wax or the Discovery of TV among the Bees' in netwerkversie voorgesteld als 'de eerste film op Internet'. Blair heeft de film tot zijn bestanddelen herleid, en presenteert hem nu als multi-

mediale hypertext-catalogus. Het gehele World Wide Webproject omvat 1.600 beelden, 560 videosequenties, 2.000 audiosequenties en 900 pagina's tekst. De bezoeker van deze site kan op associatieve wijze links leggen waardoor hij van een beeld-, toon- of tekstelement naar andere kan overspringen. U kan deze site oproepen onder de zoekterm 'Waxweb'.

De toepassing van de computer in muziek is ongetwijfeld het meest verspreid. Met het herwerken van fragmenten, het nemen van loops en samples ontstaat een geheel nieuw muzikaal werkstuk. Het kind van deze tijd in u heeft waarschijnlijk al enige noties van de mogelijkheden van de nieuwe media in muziek. In de huidige samenleving leven we in een oneindig 'nu'. De virtuele cultuur van hyperrealiteit zorgt ervoor dat beeld, teken en betekenis nog enkel reproductie of reflectie van een basisrealiteit. In muziek lijkt men zich al een tijdje de rug te hebben gekeerd naar concepten van een nieuwe, voortdurend moderne en originele creatie.

De digitale revolutie heeft ons ondanks het openen van nieuwe wegen tot het maken en esthetisch ervaren van kunst echter nog geen door de computer zelf gecreëerde kunstwerken opgeleverd, alleen maar composities die via de computer tot stand kwamen. Hoe bekoorlijk het ook moogt wezen zich te bewegen in de virtuele wereld, blijft het meestal bij het visualiseren met nieuw ter beschikking gestelde middelen. Dat hyperrealistische digitale kunst de kunstschilderij zal herschrijven door het verdwijnen van de traditionele kunsten lijkt echter ondenkbaar. Toch verdwijnt ook deze zekerheid misschien. Vraag uw chatboxgenoot eens of de mens ooit zal kunnen reizen doorheen de tijd en hij zal antwoorden dat een aarzelen 'waarschijnlijk niet'. Veertig jaar geleden zou het nog geklonken hebben als 'gij zijt zot zeker'.

Stefan Huber

Enkele fijne adressen met betrekking tot cyberart zijn: http://www.nirvanet.fr/zpikz/land_pad/bong.html; <http://www2.dds.nl/>; <http://main.sfu.ca/www/halvo/artsite>.

Ithaka geboeid door de Vaartkom

De stad als netwerk

Win en rond Leuven zijn enkele drastische stedelijke transformaties op til. Hiervan getuigen het nieuwe mobiliteitsplan, een herbestemming voor de Philips-gebouwen en de herinrichting van de stationsbuurt. Organisatie en integratie van het toenemend transport op lokaal, stedelijk en interstedelijk nivo vormen hierbij een terugkomend thema. Bij deze gedachtegang worden de overslagpunten tussen verschillende verkeerssystemen en de verschillende niveaus terecht gezien als dragers van een nieuwe vorm van door mobiliteit gevonde centraliteit.

Nu verplaatsingstijd niet meer alleen afhankelijk is van ruimtelijke afstand, maar ook van de verbindingsmogelijkheden, zijn de begrippen 'bereikbaar' en 'nabij' niet langer synoniemen. De concentratie waartoe de beperkte bereikbaarheid vroeger verplichtte, is over een meervoudig raster uitgesmeerd. De essentiële kenmerken die vroeger het onderscheid tussen stad en platteland bepaalden, vervagen. Iedere functie die binnen een netwerk aangesloten is, kan zich verzelfstandigen en de vorm en plaats aannemen die voor haar het meest voordelig is. De periferie, het vroegere hinterland of extra muros, wordt geapprecieerd als specifieke ruimtelijke conditie, en wordt interessant als vestigingsplaats voor een bioskoop, kampus, hypermarkt of wetenschapspark.

Deze verzelfstandiging in afzonderlijke activiteiten leidt tot de opheffing van de stad als dusdanig. De stad is geen centrum meer en vervalt tot winkel-wandelstraat. De kring is vervangen door een netwerk, of beter gezegd: de stad wordt een knooppunt in een netwerk van infrastrukturen die verschillende steden verbinden. Een ekstreme vorm van de netwerkstad is bijvoorbeeld Randstad Holland: een vormloze en onbepaalde zone zonder eenduidige centraliteit.

Een blinde fascinatie voor netwerken, eens te meer aangewakkerd door nieuwe communicatiemogelijkheden en soortgelijke hyperspace, wordt best achterwege gelaten. Een netwerk heeft immers grenzen. Het is berekend op een bepaalde capaciteit, en het doodt zichzelf wanneer die overschreden worden. Dat laatste is in de Leuvense Vaartkom gebeurd. Na de aanleg van de kom vestigde Stella Artois zich in dit restgedeelte van de stad, met uitstekende transportmogelijkheden en intern voorzien van een eigen netwerk tussen de imposante industriële gebouwen. Vanaf de jaren tachtig echter verhuisde het grootste deel van deze bierbrouwerij een halve kilometer, tot buiten de ring. Daar was meer ruimte voorhanden en waren de verbindingsmogelijkheden gunstiger. De Vaartkom trekt nu nog enkele stuip trekkingen en wordt een in zichzelf gekeerd fragment, waarvan de huidige vitaliteit zich jammer genoeg beperkt tot een minimaal herbruik van industriële gebouwen als dancing, klimmuur en dergelijke.

Net zoals de meeste Europese, historisch gegroeide steden is het statuut van de stad Leuven heel wat complexer dan dat van een netwerkstad. De kringstad bestaat immers nog steeds. De invloed van het netwerk is onloochenbaar maar buiten de uitzaaiing langs de steenwegen en autosnelwegen blijft de historische stad bestaan. Ze is weliswaar door de kanteling van centraliteit getekend, maar houdt waarden in die onvervangbaar zijn en alleen om een nieuw inhoud vragen. De eerste tekenen daarvan zijn duidelijk merkbaar in de veredeling van uitgelezen buurten in het centrum van grote steden.

Juist deze mogelijkheid tot herbestemming en herinterpretatie maakt ook de Vaartkom zo waardevol vanwege de vlotte bereikbaarheid langs Ring, Vaart en spoorweg. Het fassinierend contrast tussen het rustieke Klein Begijnhof en de rauwe industriële sfeer van de Stella-gebouwen spreekt tot de verbeelding. Hoewel reeds in 1990 een studie tot herbestemming als woongebied is gemaakt door de het Projectteam Stadsontwerp onder leiding van Marcel Smets wacht dit potentieel ontwikkelingsgebied nog steeds op een polemisch debat over zijn toekomstig lot, en over het al dan niet afbreken van paretjes van industriële archeologie.

Hopelijk is de fascinatie die de vijfde Ithaka-ploeg koestert voor netwerken en voor de bij vele studenten onbekende Vaartkom uiterst besmettelijk, en wie weet komt hier ooit een kunstcentrum, waar kunst gemaakt en getoond wordt, tussen Begijnhof, sociale woonwijk en het strakke Vaartwater, onderworpen aan de sakrale blik van het grote Mariabeeld op de Karmelietenberg.

Jens Aerts

Weergaloos solodebuut van Emio Greco op de Klapstukdansvloer

Twee kleuren: Wit

Win de schaduw van de grootse nieuwe produkties van Anne-Teresa De Keersmaeker en Wim Vandekybus stelde de Italiaanse danser Emio Greco de voorbije week zijn eerste solovoortelling in Leuven voor. Het dansstuk — 'Fra Cervello e Movimento - bianco' — liet evenwel in al zijn bescheidenheid de lichtjes verpletterende indruk achter van een danser die al van bij zijn debuut over een rijke en gevarieerde beeldtaal lijkt te beschikken. Er mag dan ook nu al reikhalzend uitgekeken worden naar het vervolg, dat wellicht zijn première zal beleven op het Klapstukfestival van oktober dit jaar.

'Fra Cervello e Movimento - bianco' — letterlijk vertaald 'Tussen Hersenen en Beweging - wit' — werd aangekondigd als "een onderzoek naar het spanningsveld tussen geest en lichaam". Hoewel deze omschrijving eigenlijk kan gelden als uitgangspunt voor zowat elk hedendaags dansstuk, verdient de oorspronkelijke en originele wijze waarop Greco met deze idee omgaat alle bewondering. Het eerste beeld dat het publiek te zien krijgt is dat van de karakteristieke kop van de danser — ook bekend van Jan Fabre's 'Da un Altra Faccia del Tempo' — die met twee kersen aan elk oor komt piepen vanachter een doek, dat net als de rest van het decor spierwit is. De

kijkers weten meteen dat er mag gelachen worden, dat alles niet zo ernstig moet genomen worden als de loodzware titel wel doet vermoeden.

Ook verder in de choreografie, die uit zeven redelijk onafhankelijke bewegingen bestaat, wordt humor doeltreffend als wapen gebruikt om de spanningsboog even af te breken en zowel danser als publiek een rustpauze te gunnen. Zelden een danser met zoveel overtuiging een kip zien nadoen als Emio Greco in het derde deel van zijn choreografie. Maar zelfs op zo'n moment is er meer aan de hand dan wat grappen en grullen. De kip die gefrustreerd moet toekijken hoe zij aan de grond gekluisterd blijft, terwijl andere vogels wegvliegen, biedt een mooie metafoor voor het gekende verhaal van de mens die aan zijn lichaam vastgebonden is. Dat is dan ook de centrale betekenislijn die doorheen de zeven bewegingen loopt.

Naakte man

De tegenstellingen tussen wat het lichaam kan en wat de geest wil, de beperkingen die het lichaam oplegt aan de geest, is het hoofdthema van de gehele voorstelling. 'Fra Cervello' is de kreet van een danser die in zijn hoofd de perfecte choreografie bedenkt, maar in de realiteit bijna letterlijk aan handen en voeten gebonden is: 'Je suis mon corps'. De lichaamsfilosofie van de Franse fenomenoloog Merleau-Ponty is in

derdaad nooit veraf. Voor de danser is zijn lichaam zijn materiaal, het object waarmee hij zijn kunst creëert. Tegelijk is de hier vertoende lichamelijke manier van in de wereld te staan, een poging om de dualiteit tussen lichaam en geest op te heffen, een poging die ook hier tot mislukken gedoemd is.

In het eerste deel wordt dat verbeeld als een geperverteerde balletbeweging. Greco vertrekt vanuit een typische balletpose, maar raakt niet verder dan een aantal frenetische pasjes, om dan uiteindelijk weer naar het beginbeeld te moeten terugkeren. Het slot van de voorstelling is daarvan de pendant. We zien iemand die danst tegen beter weten in, een soort 'danse macabre', een krachtige, opzweepende dans die de levenslust uitstraalt die alleen door het besef van de onherroepelijk naderende dood te verklaren is. Het doet denken aan de video-installatie van Sam Taylor-Wood in 'De Rode Poort'-tentoonstelling in het Gentse toekomstige museum voor hedendaagse kunst: een naakte man die danst alsof zijn leven ervan afhangt, op sentimentele licht-klasseke muziek. Dit is de manke mens.

Greco heeft zich dan al van zijn dans-tenu ontdaan. Een wit, wollen kleed moet tegelijk dienst doen als een verformfaaide tutu, als dwangbuis en als kokon, waar de geest zich als een vlinderpop tracht uit te wurmen. De variatie in de beeldtaal wordt nog versterkt door een opvallende muziekkeuze. De combinatie van klassiek en rock 'n roll bracht Greco wellicht mee van bij Jan Fabre. Mano Negra's 'Bring the Fire' — is het een geval van Hineininterpretatie als hij hierin een verwijzing leest naar die grote aan zijn lichaam geketende mitologische held Prometheus, die het vuur naar de aarde bracht? — zorgde in deel drie alleszins voor een eerste absolute klimax. 'Ne

me quitte pas' sluit de voorstelling dubbelzinnig af. Een cliché wordt nieuw leven ingeblazen, maar het is niet zeker of er wel gelachen moet worden bij de herkenning van Brel's kapotgespeelde klassieker.

Konfrontatie

Nog een mooi moment: de manier waarop de danser hooft — wanneer na het vierde deel het stuk zijn hoogte bereikt — de voorstelling afbreekt omdat hij zich geen raad weet met een onverwachte gebeurtenis. Greco improviseert zich in een rechtstreekse konfrontatie met het publiek naar een volgend deel, verstild gedanst in tegenlicht, met de rug naar de zaal. De dynamische afwisseling tussen onbeholpen gestuntel met het eigen lichaam en snelle dansbewegingen vergt een adembenemende lichaamsbeheersing, maar het sukses van 'Fra Cervello' is het werk van meer kunstenaars dan Emio Greco alleen. De bijdrage van de Nederlandse regisseur/dramaturg Pieter C. Scholten en lichtontwerper Henk Danner verdienen zeker een vermelding. Het sublieme samenspel tussen senografie, functioneel maar toch betekenisvol lichtontwerp en choreografie maken van deze voorstelling één van de hoogtepunten uit het lopende Klapstukseizoen.

Het is nu wachten op de tweede produktie van Greco, dat zich, nlvst naar de titel te oordelen — 'Rosso - Fra Cervello e Movimento' — aankondigt als een vervolg op dit 'bianco'-deel. In de lente resideert Emio Greco in de Klapstukstudio's om dit vervolg te creëren tegen het festival in oktober. Nu al kan met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de naam ingevuld worden van één van de revelaties op dat Klapstuk '97.

Bart Eeckhout

Eerste VRG-Ekonomikaproms

Van dEUS tot Amadeus

Ken muzikale kruisbestuiving tussen twee ver uiteenliggende genres als klassieke en populaire muziek is zeker geen garantie voor sukses. Zeker niet als het voor de eerste keer gebeurt. Het Vlaams Rechtsgenootschap (VRG) en Ekonomika zagen daar geen graten in, en hielden vorige week maandag de eerste VRG-Ekonomikaproms boven de doopvont. Het konsert was al een week op voorhand uitverkocht, en daar zal de nieuwsgierigheid naar het samenspel tussen Tom Barman (dEUS) en Stef Kamil Carlens (Moondog Jr.) enerzijds en een symfonisch studentenorkest anderzijds zeker niet vreemd aan geweest zijn.

Al meteen na de openingsmedley volgde één van de hoogtepunten van de avond: Barman en Carlens die samen met het orkest 'Theme from Turnpike' en 'Suds&Soda' de zaal ingooiden. De omzetting van twee nummers uit wat bekend staat als het 'alternatieve rockgenre' naar een 'klassieke' versie — iets waar ook Barman aanvankelijk aan twijfelde — klonk verbaasd verrassend en dynamisch. De zaal wist meteen dat dit orkest tot uitstekende dingen in staat was, al lieten de muzikanten de aandacht soms wel wat verwateren. Opvallend was dat moderne dingen als de al genoemde nummers van dEUS en liedjes van bijvoorbeeld Portishead of Massive Attack beter klonken dan een klassieker als

'Breakfast in America' van Supertramp. Maar goed dat men niet geprobeerd heeft een kleinere, Leuvense versie van de Antwerpse 'Night of the Proms' te maken, al had een van de zangers wel een hoge Joe Cockerfaktor. Ze gingen hun eigen weg: één van de groepjes droeg trouwens de naam Labo en verwerkte in hun nummer stukken van het experimentele schijffe

'My Sister = My Clock' van dEUS.

Ook wat de variatie van de gekozen nummers betreft gooiden de eerste proms hoge ogen: triphop en de Hercule Poirot-tune, de musical Evita en Guns 'n Roses ('Don't cry for me, Argentina') en 'November Rain' waren trouwens twee hoogtepunten, Mozart (een aria uit de film 'Amadeus') en The Beatles in één avond verenigd. Veel van de studentzangers stonden wat onwennig op het podium, maar maakten dat ruimschoots goed door hun vaak verrassend zuivere en voldragen stem (de spreekwoordelijke uitzondering niet te na gesproken). De Kortrijkse zanger van nummers van Aerosmith en Lenny Kravitz zette wel een gesmaakte performance neer. Humor was er ook, met bijvoorbeeld een inventieve versie van 'Tequila' en van de begintune van 'The Muppetshow', veel beter dan de twee voorafgaande nummers van het a kappelakcollectief 'Toontje Hoger', dat zijn set met de Muppetkenwijs afslot.

Kar

Dirigent en stuwende kracht achter de hele organisatie was rechtenstudent Pieter Leenknecht. Twee jaar geleden had hij aan de Kulak al een 'Kulak unplugged' georganiseerd. Het was de bedoeling de kern van de muzikanten die daaraan deelnamen in Leuven uit te breiden, iets dat vorig jaar al werd geprobeerd maar niet lukte en waardoor Leenknecht's droom een stille dood tegemoet leek te gaan. Tot dit jaar bleek dat ook binnen Ekonomika de herinneringen aan de Kulak unpluggedsessie nog zo levendig waren dat ze bereid waren met het VRG op de kar te springen. De ene suggestie bracht de andere mee, en uiteindelijk werd besloten een Leuvense proms te organiseren. Ook de wekelijkse repetities kwamen moeilijk van de grond. Pieter Leenknecht: "In het begin was het vertrouwen soms een beetje zoek. Je zit met mensen

van twee verschillende fakulteiten, die elkaar niet goed kennen. Het is pas echt goed gaan lopen in december toen we een demo hebben opgenomen om Tom Barman te overtuigen, en toen die onmiddellijk daarna toehapte." Het orkest moest trouwens aangevuld worden met mensen van het Lemmensinstituut, die zeer te spreken waren over de proms en willen meewerken aan een tweede editie.

Of die tweede uitgave van de proms er komt of niet laat hij in het midden: "Het zal nu wellicht gemakkelijker zijn om goeie muzikanten aan te trekken, maar je bent natuurlijk ook afhankelijk van het krediet en de budgettaire wil van de grote fakulteiten." Ook de zaal viel veel te klein uit. Het was wel degelijk de bedoeling dat de avond zou doorgaan in de grotere Pieter de Somer-aula, maar organisatorisch ging die vlieger niet op. Het is volgens Leenknecht bovendien ook nog onduidelijk hoe het orkest en de proms dan zouden evolueren, "eigenlijk had je twee orkesten, het ene meer gericht op de lullaby-achtige nummers zoals die ook in Antwerpen te horen zijn, het andere voor bijvoorbeeld de dEUSnummers, waarbij het er niet op aankomt om elke noot zuiver te spelen maar waarbij vooral de sfeer-, de expressiviteit en de energie centraal staan".

Wat wel al vast staat is dat het proms-orkest en Stef Kamil Carlens op zijn minst nog een keer samen komen. Carlens was zo entoesiast, dat hij als tegenprestatie voor zijn komst ondermeer vroeg om later een

Extra

Wat wel al vast staat is dat het proms-orkest en Stef Kamil Carlens op zijn minst nog een keer samen komen. Carlens was zo entoesiast, dat hij als tegenprestatie voor zijn komst ondermeer vroeg om later een

(foto: Joost Halcey)

extra nummer op te nemen. Hij kroop trouwens zelf achter de mikrofoon om 'Jinto & the great Luna' en 'A day in the life' stem te geven. Dat laatste nummer, van The Beatles, zou oorspronkelijk gezongen worden door Carlens en Barman. Deze laatste was tijdens 'Suds & Soda' evenwel overvallen door een oude rugkwaal die hem verder optreden belette, waardoor ook 'Roses' — precies het nummer dat Barman zelf had gekozen — aanvankelijk in het water viel. Het promsorkest speelde 'Roses' dan maar na het officiële laatste nummer. Er was namelijk een overeenkomst met Barman om de nummers van dEUS op band op te nemen, zodat hij daar in de studio nog 'iets' kon mee doen. Een symfonisch tussendoortje, of 'dEUS-goes classic'?

Benny Debruyne

DE
BOEKENBEURS:
EEN GROTE
ONTDEKKING!

PERSOONLIJKE UITNODIGING

PER
KILO!

BOEKEN STRIPS LITERATUUR ROMANS

De Centrale Boekhandel is in aantocht! Het complete magazijn wordt tijdelijk verplaatst. Showmodellen, B-keus en duizenden boeken voor kiloprijzen ingekocht en dat bepaalt de weggeefprijzen. De nieuwste boeken, licht beschadigd of verkleurd, soms nog in de originele verpakking.

En de prijzen? Niet te geloven, we ruimen alles op voor een fractie van de oorspronkelijke prijs.

TIP Wees er tijdig bij, want dit wordt echt uniek en dan geldt **OP=OP**

LET OP!
VERKOOP
START REEDS OP
DONDERDAG

ZE ZIJN ER ALLEMAAL

Allende · Van Dis · Palmen · King ·
v. Istendael · Lanoye · Ludlum · Claus ·
Mulisch · Brusselmans · Theroux · Rushdie
· Van Kooten · v. Paemel · Berkhof enz. enz. enz.

NEW TITLES - JUST ARRIVED

BIOCHEMISTRY - LEHNINGER
INTERNAL MEDICINE - STEIN
EDUC. PSYCHOLOGY - WOOLFOLK
MR I - MINK
OXFORD MEDICAL DICTIONARY

DIT MAG JE NIET MISSEN !!!
UNIEK: 5.000 M²
BOEKENFESTIJN

INFO:
03-238 17 07

**BRABANTHAL
LEUVEN**

NIEUW PER BUS

Lijn 4 is de nieuwe verbinding: elk half uur en op zaterdag 1 x per uur.

SCIENTIFIC

**BOOK
SALE**

'De Centrale Boekhandel' buys in America and England scientific books 'per kilo'. We give thousands of magnificent textbooks, manuals, atlases, reference- and studyguides, a 'second life'. A new world will reveal itself to you.

**BUILD UP YOUR OWN LIBRARY.
HUGE SAVINGS!**

DISCOUNT UP TO 90%

Profiteer van de 1e keus en breng gerust vrienden óf kennissen mee!

••VOORVERKOOPDAG••

DONDERDAG 6 MAART 14-21 UUR

VRIJDAG

7

MAART
10-21 UUR

ZATERDAG

8

MAART
10-19 UUR

ZONDAG

9

MAART
10-17 UUR

◆ SNUFFELHOEK ◆ CULINAIRE CORNER ◆ STRIPSTRAAT
◆ BUSINESS BIBLIOTHEEK ◆ COMPUTER

**WHY
PAY
MORE?**

zoekertjes

- √ Gratis fiets (met een aantal defekten) verkrijgbaar. Voor info e-mail naar emmlamb@komet.org.
- √ When I saw the implementation in the beta 1, I became very mad.
- √ 22.00u Fuif: steekjokopnietinhetzandfuif, voor homo's, lesbiennes, bi's en sympathisanten. Albatros, org. Homojongeren Het Goede Spoor.
- √ Liefste eerste violist, heb jij al een viool? Afroditte.
- √ Can't we define styles as we did in the past?
- √ Is gezondheid op unief? Hou dan kine op je lief.
- √ Haal uit die koffer, die luchtgitaar, want op woensdag 19 maart kan u weer naar hartelust molenwijken. Gitaargestoord? Zaal Rumba!
- √ Deze week doet Bonnie de groeten aan Clyde: 'Mycket hdsinsningar!'
- √ Propaganda van de daad = ni dieu ni maître.
- √ Discobar Zion in da house, yeah. Fishstick it up your ass.
- √ Die dinsdag in FAK letteren : Historia's horroravond met DJ Matthieu. Duisternis verzekerd. Leden van de fanclub gratis toegang.
- √ K., pas maar op dat gele paraplu's niet op jou jagen.
- √ Alfa drinkt haar vaten liever alleen. En lau.
- √ Clyde, see you on Tuesday? Love, Bonnie.
- √ O.S. Danny K. - Kaulille - vergat piketten tent - tent tegen boom - help! C.v.M.p.
- √ Beste Danny K., als administrator of Vrasene City zou U mij misschien het plezier willen doen mijn boekhouding in orde te brengen. Gusta A.
- √ Vrijdag bij Historia : Arnoud's sensuele stripe-tape of de chill-out.
- √ Is this possible? I mean: yes.
- √ Wil de klootzak die vrijdagnacht mijn cd's

- gestolen heeft alstublieft langzaam en pijnlijk sterven? Aan scheurbuik, tbc of iets ebola-achtigs graag. Dank u voor de moeite.
- √ Zeg toffe buur, die graag Lefle drinkt, wij moeten eens afspreken om mee te doen aan 'Op goed geluk'.
- √ Danny K., telkens als wij met ons groepje (dat ik niet nader zal specificeren... optreden, valt de stroom altijd uit. Wat moet ik doen? Eddy B.
- √ Geachte heer Danny K., als personeelsverantwoordelijke heb ik het genoeg naar aanleiding van uw motto "mijn thuis is waar mijn kabel ligt" u een plaats aan te bieden op de Navigator. CV naar Temse.
- √ Liefste professor Eyskens, ik vind u tot nu toe de knapste en 'meest sexy professor van de hele KU-Leuven. Knipboek ook eens naar mij... Een tew-studente die niet is zoals de rest.
- √ Bios, Give me liberty or give me death. Weg met de kliekjes, leve de democratie.
- √ Liefste dagboek, mijn goudvis is vanmorgen gestorven. Ik heb geprobeerd hem af te richten.
- √ Ze doet maar alsof.
- √ Stals haar rietje is niet gebruikt.
- √ Zin om volgend jaar een themahuis te starten? Wij wensen samen met jou een groep te vormen om een thema uit te werken. Neem contact op met Pieter Lievens, Vesaliusstraat 45 of L. Passot 22.62.48.
- √ Te koop per kilo!!! goeie en minder goeie CD's, ietwat antiekierig aandoende schoenen en een stuk kaas uit de supermarkt.
- √ Mooie verlegen meisje van de nieuwe Ecology in de Tienestraat van woensdag 12 februari. Diegene die jou aanstaarde, zou je willen ontmoeten woensdag in 'Couperus & Coc-

- teau', Diestsestraat 245 om 21.00 u. Don't pay any attention to those photocopies. This is the real thing!
- √ Ze faket wel meer.
- √ Madame de Coeur Brisé, ik heb homogevoelens en studeer nu al eerste kan pol & soc. Wat kan ik nog meer doen?
- √ Does anyone have a good knowledge of anchored boxes placement?
- √ Stals kom nog steeds niet klaar met haar thesis. Wordt het tijd voor hulpstukken?
- √ Zin om volgend jaar een themahuis te starten? Wij wensen samen met jou een groep te vormen om een thema uit te werken. Neem contact op met Pieter Lievens, Vesaliusstraat 45 of L. Passot 22.62.48.
- √ Waarom danste je niet met mij? Zoek jongen die me ook zag dansen en zitten op Griekse fuif (zat 22/02). Tweede kans: 20.00.59.
- √ Knappe X met blonde lokken zou graag de 10 kilometer volgende keer niet meer zo alleen lopen.
- √ Sorry voor de schrijffouten Ann P. tout est dans le slip. BO.
- √ Reine: jammer van vorige dinsdag, ik zie al uit naar nu dinsdag in la Marionette. See you at seven, J.
- √ Vincent met strikje zoekt voorzitter zonder.
- √ Ben je een sansculotte, Nathalie?
- √ Wanhopige verkiezingskandidaat zoekt op-

- lossing voor logische problemen.
- √ Marie-Anne heeft een gat in haar kous.
- √ Knappe X was trouwens zevende dit jaar. Kwestie van rechtzetten wat niet gezet werd.
- √ Marie-Anne heeft een kous in haar gat.
- √ Wie is HF? Chantal.
- √ Marie-Anne heeft een gat in haar haar.
- √ Deng X is dood. Leve de revolutie! Ni dieu ni maître.
- √ Maar dat is toch nog beter dan:...
- √ Anthoonkie zoekt rechte vork om verder Alma te teisteren.
- √ Straks heb je ne koe op je oog Roeland! AFA.
- √ Knappe X met blonde lokken zou graag nu al beginnen trainen om volgend jaar nog beter te doen. Samen wel te verstaan.
- √ Smeyers, waar is de 's Meiers?

JO MEUWISSEN bvba
 Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal.
 Videoschermen tot 4 m.
DISCOBAR EN CD'S met of zonder D.J. KARAOKE (1.500 titels)
 016/201.301

Het Besloten Land
 trading cards
 vergaamel ze!
 Special 4
 Als ich mich amuseer dan Danzig!
 Chris 'Alle-Limburger' Jacobs
 STRIPS ☆ COMICS ☆ COOL MEDIA
 Parijsstr. 16 * Tel.: 22.58.40

agenda & ad valvas

MAANDAG

19.30 u **VORMING** Lessen voor de 21ste eeuw. Religie in een gesekeulariseerde wereld. Persoonlijke en institutionele geloofswegen, door prof. D. Hutsebaut, in Pieter De Somer-aula, De Berlotstraat 24.

DINSDAG

20.00 u **KONSERT** Pati Pati Solidariteitskoor zingt Kaora. In Begijnhofkerk, info 22.78.08.
 20.15 u **KONSERT** Sirkuspolska van Stravinsky. Seherazade van Rimsky-Korsakov en de Suite Romeo and Juliette van Prokofiev onder leiding van Etienne Siebens, in Pieter De Somer, org. Universitair Symfonisch Orkest.
 21.00 u **KONSERT** Folkoptreden 'Clochard', in Parkstraat 14, toeg. gratis, org. Los Buenos vzw.

WOENSDAG

13.00 u **LEZING** Our Kultuur: Luc Tuymans met een diavoorstelling over zijn werk, waarin hij de mogelijkheden van schilderkunst vandaag de dag onderzoekt, in Stuczaal, org. Kultuurcommissie KU Leuven, info 32.40.09.
 14.00 u **FILM** Het lied van de Aarde. Vertoning om 14.00 u en 20.00 u, in Vander Kelenstraat 30, org. Vlaams filmmuseum en -archief.
 15.00 u **LEZING** Hannah Arendt over denken en actie, in Kard. Mercierzaal, org. Hoger instituut Wijsbegeerte.
 16.00 u **VIDEO** 'The Mind Machine of Dr. Forsythe'. Een video-installatie van Anne Quiryren, An-Marie Lambrechts en Peter Mis-sotten, doorlopend van 16.00 u tot 20.00 u, in Kadoc-kapel, Vlamingenstraat 39, toeg. 50/80, org. Stuc.
 20.00 u **DEBAT** Info-avond rond psoriasis, in Auditorium AG, fakulteit Geneeskunde, org. Vlaamse Vereniging Psoriasispatiënten vzw.
 20.00 u **TEATER** Toneelgroep Thaleia speelt 'Wakitchaga' van Frank Adam, onder regie van Elske Vriese, in Meisjescentrum, toeg. 100/150.
 20.00 u **KONSERT** 'Nu' van Robert Long, in Stadschouwburg, org. KC Leuven, info 22.21.13.
 20.30 u **KONSERT** Roel van Kerckhoven, zang en piano, in Mgr. Sencie Instituut 03.18.
 20.30 u **KONSERT** Beethoven Akademie speelt

Webern, Schebert, Feldmann en Krenek onder leiding van P. Ründel en met C. Fuggliss als sopraan, in Pieter De Somer-aula, org. Kultuurcommissie KU Leuven, info 03/2263511.

20.30 u **PERFORMANCE** Pre-Ithaka: 'Zo geef ik mijn kat een pilletje' van Sanne van Rijn, in Stuczaal, toeg. 100/150, org. Stuc.
 21.00 u **FILM** Filmmomenten: Ikiru (Akira Kurosawa, 1952), in Vlaams filmmuseum en -archief, org. KC Leuven.

DONDERDAG

13.00 u **ITHAKA** Ithaka excité: een parcours langs hedendaagse kunst. Start om 13.00u met een teaterperformance en afsluit om 23.00 u met een fuif in ex-Silo. Doorlopend kunstmanifestaties, met werk van 27 jonge artiesten, in de Vaarkom (busverbinding vanop Grote Markt), toeg. gratis, org. Kultuurraad.
 16.00 u **VIDEO** 'The Mind Machine of Dr. Forsythe'. Een video-installatie van Anne Quiryren, An-Marie Lambrechts en Peter Mis-sotten, doorlopend van 16.00 u tot 20.00 u, in Kadoc-kapel, Vlamingenstraat 39, toeg. 50/80, org. Stuc.
 20.00 u **PRAATKAFEE** Steven de Foer (De Standaard) modereert een debat over het westers welvaartsnivo, de kumul, stemrecht voor migranten en de huisvestingsproblematiek, in Kafee Patapouf, Tienestraat 51, org. Leuvense politieke jongerenvereniging.
 20.00 u **LEZING** Als afsluiting van de 'Avonden van de Architectuur' stelt Jan Maenhout zijn werk voor, in Maria Theresia college, toeg. gratis, org. Studententwerkgroep-departement Astro-KU Leuven.
 20.00 u **TEATER** Toneelgroep Thaleia speelt 'Wakitchaga' van Frank Adam, onder regie van Elske Vriese, in Meisjescentrum, toeg. 100/150.
 20.00 u **MUZIEKTEATER** 'Of Strings & Things': een programma van Dirk Brosse met werk van enkele der meest gelezen Nederlands-talige schrijvers, in Stadschouwburg, org. KC Leuven.

VRIJDAG

20.30 u **KONSERT** Clouseau, Konserttour 1997, in Stadschouwburg, toeg. 400/550/750, org.

KC Leuven.

ZATERDAG

20.00 u **TEATER** Toneelgroep Thaleia speelt 'Wakitchaga' van Frank Adam, onder regie van Elske Vriese, in Meisjescentrum, toeg. 100/150.
 20.00 u **MUZIEKTEATER** 'Zigeunerliefde' door Muziekteater Brasschaat, in Stadschouwburg, org. KC Leuven.
 20.00 u **TEATER** Blijspel 'Kotlor' van Mieke Verbelen in een regie van Karel Struyven, in zaal 'Ons Huis', toeg. 180, org. Toneelkring Excelsior.
ZONDAG
 11.00 u **KONSERT** Piet Swerts speelt eigen werk voor piano solo en '9 little songs of long ago', in Stadschouwburg, toeg. 200, org. KC Leuven, info 22.21.13.
 16.00 u **VIDEO** 'The Mind Machine of Dr. Forsythe'. Een video-installatie van Anne Quiryren, An-Marie Lambrechts en Peter Mis-

DOOR RUT REYNAERTS

Alle gegevens voor agenda en valvas moeten ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 u op het redaktieadres bezorgd worden. Vermeld duidelijk alle informatie (datum, uur, plaats en prijs).

sotten, doorlopend van 16.00 u tot 20.00 u, in Kadoc-kapel, Vlamingenstraat 39, toeg. 50/80, org. Stuc.

MAANDAG

12.45 u **KONSERT** Stari Grad, traditionele muziek uit de Balkan, in UZ Gasthuisberg, org. info 34.48.80.
 16.00 u **VIDEO** 'The Mind Machine of Dr. Forsythe'. Een video-installatie van Anne Quiryren, An-Marie Lambrechts en Peter Mis-sotten, doorlopend van 16.00 u tot 20.00 u, in Kadoc-kapel, Vlamingenstraat 39, toeg. 50/80, org. Stuc.
 20.00 u **KONSERT** 'Carmen': opera Romana Cluj Napoca, in Stadschouwburg, org. KC Leuven, info 22.21.13.
 20.00 u **VIDEO** 'The Way of the Weed' van Quiryren, Lambrechts en Mis-sotten. Voorstellingen om 20.00 u en 22.30 u, in Stuczaal, toeg. 100/150, org. Stuc.

Eoos

• 04/03 om 20.00 u: Praesidiumvergadering, in Perma.

Kilo

• 03/03 om 14.00 u: Namiddagtap, in fakbar letteren.

LBK

• 04/03 om 20.00 u: Karnavalvankant 'Dui-bondbond'. • 05/03 om 13.00 u: Duvelekkursie. Vertrek aan Landbouwinstituut.

Medica

• 04/03 om 20.00 u: Uitleg Visitatiecommissie door Prof. Van Damme. • 05/03 om 12.30 u: Infomiddag & infobeurs, in GHB O&N. • 06/03 om 21.00 u: Eerste Doc-avond: Sixties-night, in Doc's bar. • 09/03 om 22.00 u: Klassieke Avond, in Doc's Bar. • 10/03 om 14.00 u: Info-beurs NGO's, in GBH O&N. • 10/03 om 21.00 u: Tweedekananavond.

Pedagogische Kring

• 05/03 om 20.00 u: Free podium en fuif, in Lido.

Romania

• 03/03 om 20.00 u: Film: 'Arizona Dreams', in MSI 03.18, toeg. gratis.

VRG

• 04/03 om 20.30 u: Gala van de Gouden Valkjes, in Stadschouwburg.

VTK

• 03/03 om 11.30 u: Broodjes in het Theokot. • 03/03 om 20.00 u: VTK-toneel, 'Achter de schermen' van R. Harwood, in zaal Hebrant-Lerkeveld, Waversbaan 220 Heverlee. • 04/03 om 20.00 u: Proffentkanten, in Waai-berg. • 04/03 om 20.00 u: Toneel 'Achter de schermen' van R. Harwood, in Zaal Hebrant-Lerkeveld. • 06/03 om 22.00 u: Minstens drie vaten van halftime, in Fakbar. • 09/03 om 22.00 u: Happy Hour, in 't Elixir.

Kunstenaar Joe Cillen vestigt aandacht op sociale problemen

"Eigenlijk woont niemand graag in deze buurt"

De keuze van de Vaartkom als vrij ongebruikelijke, maar door zijn architecturale en industriële complexiteit zeer boeiende site, heeft een aantal onvermoede consequenties. In dit gebied, de noordkant van Leuven, woont tachtig procent van de Leuvense kansarmen. Eénderde van hen is werkloos. De industrie — in casu Interbrew — trekt zich sinds een aantal jaren uit de binnenstad terug. Daardoor bevinden de enorme sociale woonblokken, die hier de afgelopen twee jaar zijn neergepoot, zich nu in een soort van niemandsland, compleet afgesneden van de rest van de stad.

Ithaka kiest dus voor een — zeker bij studenten — minder bekend stadsdeel. De kunstenaar die het meeste oog heeft voor het sociale aspect van de wijk, is ongetwijfeld Joe Cillen. Een jonge belofte kan je hem niet noemen — de man is 51 — en Belg is hij wel van geboorte, maar hij woont al jaren in Rotterdam. Muurschilderingen maakte hij in Nederland ook al, in samenwerking met druggebruikers bijvoorbeeld. Zijn zeer bewogen levensloop — van de fles over drugs naar een hard zeemansbestaan — resulteerde in een grote sociale beweging. Die uit hij in het Leuvense project door — samen met de buurtbewoners — de enorme blinde muur in de Glasblazerijstraat te decoreren met een muurschildering. Het tafereel wordt meer dan symbolisch: een blauwe hemel, een groen grasveld, wat leeuwerikken in het zwerk, het zijn allemaal elementen die niet door de aanwezigheid van de muur (en de achterliggende gebouwen) niet terug te vinden zijn in deze buurt.

Beter

De buurt is 'rijk' aan sociale organisaties: buurtwerk 't Lampeke', 'Wonen en werken', jeugdhuis 'Den Tube' (gehuysvest in een boot op de Vaart) en de Buurtkoöperatie proberen dit sociaal achtergestelde deel van Leuven nieuw leven in te blazen. Mooi La Force van de Buurtkoöperatie is één van de drijvende krachten achter de 'reanimatie'. Een regelrechte spraakwaterfall, met twaalf jaar ervaring en een goed inzicht in de sociale en historische morfologie van deze wijken aan de noordkant van Leuven.

Mooi La Force: «Samen met de Ridderstraat vormt de buurt van de Glasblazerij- en de Sluisstraat een gordel van armoede in Leuven. Een eerste historische ontwikkeling was de komst van de industrie naar Leuven. Om de arbeiders onder controle te houden, lieten men hen vlak bij de fabriek wonen. Nadat werd de industrie verder gestimuleerd door de uitbouw van de Vaart. Een tweede historisch belangrijk punt is het liberale beleid geweest. Er is zeer lang een CVP-PVV koalitie geweest die de uitbreiding van de industrie naar de stadskern toe heeft gestimuleerd. Veel mensen kregen een bericht van ontgening, die echter vaak nooit plaatsvond. Zij weken wel uit, of renoverden hun huizen niet meer, in de veronderstelling dat ze er binnen afzienbare tijd toch uitmoesten. Met als gevolg dat vele huizen bleven leegstaan en de verkrotting van de buurt.»

«De uitbouw van Interbrew richting binnenstad is nog niet zo lang geleden beëindigd, toen men besliste om buiten de ring het grote nieuwe complex op te trek-

ken. Dat maakte ook dat de gebouwen aan de Burchtstraat leeg kwamen te staan. De vraag is nu natuurlijk: 'wat doe je daarmee?' In een deel van het gebouw zal een Glasblazerijmuseum gehuysvest worden en komt er een feestzaal met een capaciteit van 1.000 mensen. Op het gesloopte deel komt een parkeerplaats voor 150 auto's. Daarvoor houdt de buurt vanzelfsprekend

(foto Peter Creemers)

haar hart vast, want dat betekent nachtlawaai, verkeerd geparkeerde auto's enzovoort. Het zal ook zeker geen groenzone worden, want de parkeerruimtes zijn afgesloten met een muur. Deze plannen zitten in een zeer complexe onderhandeling tussen Interbrew en de stad, het gaat hier over alle leegstaande fabriekspanden in het Leuvense.»

Diefstal

«De Vaartkom is compleet privee, de stad heeft dat — spijtig genoeg — uit handen gegeven, waardoor de ene promotor er zich naast de andere vestigt, zomaar, zonder enig stedenbouwkundig inzicht. Er is daar geen enkele controle meer op, en de stad kan alleen maar korrigerend optreden als ze ook eigenaar is van de gebouwen.»

Veto: Wat gaat er gebeuren met de gebouwen van de brandweer, als die verhuist naar Gasthuisberg?

La Force: «Daar gaat men kantoorruimten en appartementen van maken. Het probleem is dat de stad vindt dat de wijk overbelast is

door sociale woningen. In andere delen van Leuven zijn er geen sociale woningen. Ze willen getto's tegengaan en de sociale woningen beter spreiden. Dit betekent voor hen dat alle gebouwen die nu vrijkomen, gereserveerd worden voor 'betere woningen'. Ervaringen in Genk bijvoorbeeld, tonen aan dat dan twee reacties mogelijk zijn. Ofwel leidt dit tot sociale verdringing en grondspeculatie, waardoor kansarmen zullen wegtrekken. Ofwel krijg je vandalisme, diefstal enzoverder, als gevolg van de confrontatie tussen armoede en rijkdom.»

Veto: Is de stad vatbaar voor deze kritiek, want u heeft toch al een aantal vergaderingen achter de rug?

La Force: «We hebben buurtbewoners met de stad samengebracht in een vijftal vergaderingen met telkens een dertigtal deelnemers. Er was een zeer open sfeer en er kon goed gepraat worden. Achteraf spelen er echter andere factoren, wanneer de buro-

ren in de sociale woningen aan de Glasblazerijstraat, en er is daar geen groen te bespeuren, geen plek om te spelen. Er is alleen het Valkenplein, vroeger een grasveld, nu bedekt met keien. Kinderen vinden natuurlijk niks leuker dan met keien te gooien: kapotte ruiten en beschadigde auto's zijn het resultaat. Je creëert op die manier vandalisme. Wat is het antwoord van de stad? Ze gaan er een politieagent met een hond bijzetten, die moet controleren of de kinderen braaf zijn. De oplossingen van de stad liggen dus mijlenver van de oplossingen waar wij om vragen.»

Veto: Wordt de vraag om een minimum aan groen totaal niet gehoord?

La Force: «Toch wel, de krotten naast het sociale complex worden afgebroken en dat wordt een speelveld. Er komt daar echter geen speelfeld, omwille van die dertig meter hoge muur van Interbrew. Plus: de Voer loopt daar vlak naast, wat levensgevaarlijk is. De kinderen vissen er ook, alhoewel ik betwijfel of ze iets vangen, want het is er ongelofelijk smerig. Er ligt een hele hoop rotzooi in het water, zelfs supermarktkarretjes en één keer hebben ze een karkas van een varken uit het water gehaald. Wij vragen geen luxe Walibitoestanden, maar kleine aanpassingen om de buurt leefbaar te maken.»

Lust

«Om die reden hebben we ter gelegenheid van de actie van Ithaka een basketbalnet aan de muur gehangen en een doel op de muur geschilderd, zodat kinderen er kunnen basketen en voetballen. De samenwerking tussen de kunstenaar en 'Wonen en werken' wordt zeer positief onthaald. Zestig laaggeschoolde mannen en vrouwen kunnen er dagelijks terecht voor een opleiding, gekombineerd met tewerkstelling. De werkloosheid in deze buurt is immers nog steeds zeer hoog: ze ligt op dertig procent. De schildersploeg van 'Wonen en Werken' gaat de achtergrond op de muur schilderen. Ook geven wij dan een krantje uit.»

Veto: Hoe reagerden de buurtbewoners op al die artistieke plannen?

La Force: «Joe heeft hen geïnterviewd, en het blijkt dat niemand graag in deze buurt woont. Ze worden hier 'gedropt' door de sociale huisvestingsmaatschappij, en kiezen pas in allerlaatste instantie voor dit complex, als er niets anders meer beschikbaar is. Een Koerd die hier woont en in Koerdistan mishandeld is geweest, vertelde hoe het uitzicht — de lichten van Interbrew — hem konstant herinnerde aan zijn tijd in de gevangenis. De ruimtelijke ordening is hier zo slecht dat niemand hier graag woont. Wij proberen dus wat ruimte te creëren; en dat doet de kunstenaar ook, door positieve elementen in de buurt aan te brengen. Onze jongerenwerking is trouwens ook actief en wil zich op die dag op het podium laten horen met een liedje. 'Wonen en werken' verzorgt dan een standje met hapjes en drankjes, om het allemaal wat gezellig te maken. Wij zien dat als een verluststuk van onze andere acties, om de problemen van de buurt kenbaar te maken.»

Veto: Hoe verliep de samenwerking met Ithaka?

La Force: «Ja, de studentenwereld is toch een heel andere wereld. Toch bestaat de buurt nu voor een derde uit studentenwoningen. Dat is echter geen goed teken, en lokt heel wat reacties van bewoners uit. De aanwezigheid van studenten geeft de straat een vuile, grijze aanblik: zij poetsen de stoep immers niet of nauwelijks en zijn in het weekend en tijdens vakanties weg. Ze hebben geen aandacht voor hun woonomgeving, wat zorgt voor vervel.»

«Positief is dan weer dat sommige studenten zorgen voor kinderanimatie en zo, en dat er 's avonds nog leven op straat is. Vooral de klassieke huisvrouwen vinden student-buren echter meer last dan lust, vervuiling brengt meer vuil mee. Het gaat ook meestal om huurwoningen, die sowieso minder goed verzorgd worden dan een eigendom. Studenten komen hier vaak wonen omdat hier nog 'het echte Leuven', met veel straatleven, zichtbaar is.»

Ann Bries